VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2010. gada 15. decembrī *

Lieta T-141/08

E.ON Energie AG, Minhene (Vācija), ko sākotnēji pārstāvēja A. Rēlings [*A. Röhling*], K. Krohs [*C. Krohs*], F. Dītrihs [*F. Dietrich*] un R. Froms [*R. Pfromm*], pēc tam — A. Rēlings, F. Dītrihs un R. Froms, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv A. Bukē [*A. Bouquet*], V. Botka [*V. Bottka*] un R. Zauers [*R. Sauer*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — vācu.

par prasību atcelt Komisijas 2008. gada 30. janvāra Lēmumu C(2008) 377, galīgā redakcija, par naudas soda atbilstoši Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam noteikšanu sakarā ar aizzīmogojuma pārplēšanu (lieta COMP/B-1/39.326 — *E.ON Energie AG*).

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja M. E. Martinša Ribeiru [*M. E. Martins Ribeiro*] (referente), tiesneši S. Papasavs [*S. Papasavvas*] un N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretāre K. Andova [*K. Andòva*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 14. aprīļa tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 20. panta 2. punkta d) apakšpunktā ir paredzēts, ka "amatpersonas un citas pavadošās personas,

kuras Komisija pilnvarojusi veikt pārbaudi, ir tiesīgas aizzīmogot jebkuras uzņēmuma telpas un grāmatvedības dokumentus vai citus dokumentus uz laika posmu un apjomā, kāds vajadzīga izmeklēšanai".

2 Atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam "Komisija ar lēmumu var uzlikt uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām soda naudas [naudas sodu], kas nepārsniedz 1 % no kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā, ja tīši vai nolaidības [neuzmanības] dēļ aizzīmogojumi, ko saskaņā ar 20. panta 2. punkta d) apakšpunktu izdarījušas amatpersonas vai citas pavadošās personas, kuras pilnvarojusi Komisija, ir pārplēsti".

Tiesvedības priekšvēsture

3 Ar 2006. gada 24. maija lēmumu Eiropas Kopienu Komisija atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 20. pantam ir izdevusi rīkojumu veikt pārbaudi *E.ON AG* un tās kontrolēto uzņēmumu telpās, lai pārbaudītu aizdomu par to dalību pret konkurenci vērstos nolīgumos pamatotību. Pārbaude pie prasītājas — *E.ON Energie AG* —, kas ir *E.ON* 100 % apmērā piederoša meitas sabiedrība, tika uzsākta 2006. gada 29. maija pēcpusdienā tās komerctelpās Minhenē. Pēc iepazīšanās ar lēmumu veikt pārbaudi prasītāja paziņoja, ka pret to neiebilst.

4 Pārbaudi veica četri Komisijas pārstāvji un seši *Bundeskartellamt* (Vācijas Konkurences iestāde) pārstāvji. 2006. gada 29. maija pārbaudē atlasītos dokumentus nolūkā tos

izskatīt sīkāk minētie pārstāvji deponēja telpā G.505, kuru prasītāja bija nodevusi Komisijas rīcībā. Tā kā pārbaude nevarēja tikt pabeigta tajā pašā dienā, pārbaudes grupas atbildīgā persona minētās telpas durvis, ko veidoja lakoti skaņu izolējošie paneļi un rāmis no elektriski oksidēta alumīnija, aizslēdza ar atslēgu un uzlika uz tām oficiālu zīmogu 90x60 mm apmērā (turpmāk tekstā — "strīdus zīmogs"). Tas tika uzlikts, aptuveni divas trešdaļas no tā virsmas piestiprinot durvju panelim un pārējo daļu piestiprinot durvju rāmim. Tika sastādīts aizzīmogošanas protokols, ko parakstīja Komisijas, *Bundeskartellamt* un prasītājas pārstāvji. Pēc tam inspektori atstāja prasītājas telpas, paņemot līdzi telpas G.505 atslēgas, kuras tiem bija tikušas izsniegtas. Atbildot uz informācijas pieprasījumu, prasītāja norādīja, ka bez Komisijai izsniegtajām atslēgām apgrozībā bija arī 20 atslēgas "ar vispārēju pieeju", kas deva iespēju piekļūt telpai G.505 (apstrīdētā lēmuma 19. apsvērums).

5 Strīdus zīmogs bija uzlīmes veida zīmogs zilā krāsā ar dzeltenām līnijām augšējā un apakšējā malā, kā arī dzeltenām Eiropas karoga zvaigznēm. Apakšējā dzeltenajā zonā bija iekļauta norāde, ka aizzīmogojuma pārplēšanas gadījumā Komisija var uzlikt naudas sodu. Strīdus zīmoga izgatavošanai izmantoto drošības plēvi (turpmāk tekstā — "drošības plēve") 2002. gada decembrī bija izgatavojusi sabiedrība *3M Europe SA* (turpmāk tekstā — "*3M*"). Vēlāk, 2004. gada pirmajā ceturksnī pēc Komisijas pasūtījuma uz drošības plēves spiestuvē tika uzdrukāti minētie elementi.

6 Ja zīmogs, kā tas ir strīdus zīmoga gadījumā, ir izgatavots no plastmasas, tā pārplēšanas gadījumā baltā līme, ar kuras palīdzību zīmogs tiek piestiprināts virsmai, paliek uz šīs virsmas, veidojot pa visu uzlīmi sadalītu aptuveni 12 Dido [*Didot*] punktus (aptuveni 5 mm) lielu uzrakstu "VOID" formu. Noņemtais zīmogs šajās zonās paliek caurspīdīgs, no kā izriet, ka uzraksti "VOID" ir labi redzami arī uz zīmoga.

7 Atgriežoties 2006. gada 30. maijā aptuveni plkst. 8.45, pārbaudes grupa konstatēja, ka strīdus zīmoga, kas joprojām bija piestiprināts telpas G.505 durvīm, stāvoklis bija mainījies.

8 Aptuveni plkst. 9.15 pārbaudes grupas atbildīgā persona atvēra telpas G.505 durvis. Atverot durvis, strīdus zīmoga daļa, kas bija piestiprināta durvju panelim, tika noņemta, kamēr otrā daļa palika piestiprināta to rāmim.

9 Tika sastādīts aizzīmogojuma pārplēšanas protokols, kurā it īpaši ir norādīts:

"[..]

— Zīmogs kopumā bija pārvietots aptuveni par 2 mm vertikāli un horizontāli, kā rezultātā zem zīmoga un pa labi no tā bija redzamas līmes pēdas.

— Uzraksts "VOID" bija skaidri redzams visā zīmoga virsmā, kas tomēr joprojām bija šķērsām izvietots uz durvīm un durvju rāmja un nebija pārrauts.

— Pēc Komisijas [ierēdņa] (*K.*) veiktās durvju atvēršanas, kuras laikā zīmogs ir palicis neskarts, tas ir, nav ticis pārplēsts, zīmoga aizmugurē (uz līmējošās virsmas) bija redzamas uzraksta "VOID" baltās pēdas.

— Kad zīmogs ir noņemts, uz izmantotās virsmas parasti paliek baltais uzraksts "VOID", kā tas lielā mērā ir šajā gadījumā, jo uzraksts faktiski atrodas uz durvju virsmas.

— Tomēr vairākas baltas pēdas ir redzamas arī uz zīmoga līmējošās virsmas, nevis caurspīdīgās zonās, kas atbilst uzrakstiem "VOID" zīmoga aizmugurē, bet blakus šīm zonām."

10 Aizzīmogojuma pārplēšanas protokolu parakstīja Komisijas pārstāvis un *Bundeskartellamt* pārstāvis. Prasītāja atteicās to parakstīt.

11 2006. gada 30. maija pēcpusdienā ar mobilo telefonu tika veiktas strīdus zīmoga digitālas fotogrāfijas.

12 2006. gada 31. maijā prasītāja uzrakstīja "2006. gada 30. maija aizzīmogošanas protokola [..] papildu paziņojumu", kas tika izteikts šādā redakcijā:

"1. Pēc durvju atvēršanas attiecībā uz telpā ievietotajiem dokumentiem netika konstatētas nekādas izmaiņas.

2. Kad 30. maija vakarā zīmogs tika noņemts, lai to aizstātu, uzraksts "VOID" uz rāmja nekādā ziņā nebija dzēsts.

3. *K.* piedalījās aizzīmogošanā iepriekšējā vakarā, un viņam bija radies iespaids, ka [šī procedūra] ir bijusi uzkrītoši gara."

13 2006. gada 9. augustā Komisija atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 18. pantam nosūtīja prasītājai informācijas pieprasījumu. Pēdējā uz to atbildēja ar 2006. gada 23. augusta vēstuli. Citi informācijas pieprasījumi tika nosūtīti attiecīgi 2006. gada 29. augustā *3M*, 2006. gada 31. augustā telpu uzkopšanas sabiedrībai, kura veica darbus par labu prasītājai (turpmāk tekstā — "telpu uzkopšanas sabiedrība"), un 2006. gada 1. septembrī — prasītājas drošības dienestam.

14 Desmit pārbaudes grupas locekļi aizpildīja anketu par viņu novērojumiem attiecībā uz strīdus zīmoga uzlikšanu un tā stāvokli 2006. gada 30. maijā.

15 2006. gada 2. oktobrī Komisija prasītājai nosūtīja paziņojumu par iebildumiem. Pamatojoties uz pieejamo informāciju, tā it īpaši secināja, ka strīdus aizzīmogojums esot ticis pārplēsts un ka, ņemot vērā organizatoriskās pilnvaras, kas prasītājai ir attiecīgajā ēkā, šai pēdējai esot jāuzliek atbildība par šo aizzīmogojuma pārplēšanu.

16 2006. gada 13. novembrī prasītāja iesniedza savus apsvērumus par paziņojumu par iebildumiem.

17 2006. gada 6. decembrī pēc prasītājas lūguma uzklausīšanas amatpersona veica uzklausīšanu, kurā piedalījās arī *3M*.

18 2006. gada 21. decembrī pēc Komisijas lūguma *3M* rakstveidā apstiprināja noteiktus uzklausīšanā izdarītus paziņojumus.

19 Administratīvā procesa gaitā prasītāja Komisijai nodeva trīs Dabas zinātņu un medicīnas institūta (turpmāk tekstā — "institūts") veiktās ekspertīzes.

20 2007. gada 21. martā institūts veica pirmo ekspertīzi (turpmāk tekstā —"institūta I ekspertīze"), kurā tika analizēta strīdus zīmoga reakcija uz bīdes spēkiem un novilkšanas spēkiem.

21 2007. gada 11. aprīlī Komisija ir uzdevusi *Kr.* — zvērinātam ekspertam līmvielu un plastmasas materiālu īpašību jomā — sastādīt ziņojumu par strīdus zīmoga noteiktiem funkcionalitātes un izmantošanas aspektiem. Tā pirmais ziņojums (turpmāk tekstā — "*Kr.* I ziņojums") tika sniegts 2007. gada 8. maijā.

22 2007. gada 15. maijā institūts veica otro ekspertīzi (turpmāk tekstā — "institūta II ekspertīze"), kurā tika analizēta strīdus zīmoga reakcija uz vilces izraisītu bīdi, spiedes izraisītu bīdi un novilkšanas izraisītu spriegumu pēc tīrīšanas līdzekļa *Synto* (turpmāk tekstā — "*Synto*") iedarbības.

23 Ar 2007. gada 6. jūnija lēmumu Komisija, balstoties uz *3M* paziņojumiem un *Kr*. I ziņojumu, prasītāju informēja par jauniem pēc paziņojuma par iebildumiem atklātiem faktiem un deva tai iespēju šajā ziņā izteikt rakstveida apsvērumus.

24 2007. gada 6. jūlijā prasītāja Komisijai nosūtīja rakstveida apsvērumus un lūdza veikt jaunu uzklausīšanu. Šis pēdējais lūgums tika noraidīts.

25 2007. gada 1. oktobrī prasītāja Komisijai nosūtīja institūta trešo ekspertīzi, kas bija datēta ar 2007. gada 27. septembri (turpmāk tekstā — "institūta III ekspertīze"), kurā tika analizēta strīdus zīmoga reakcija uz novilkšanas spēkiem, pastāvot novecošanas, *Synto* un atmosfēras mitruma iedarbībai.

26 Pēc tam Komisija uzdeva *Kr*. komentēt prasītājas 2007. gada 6. jūlija vēstulē un institūta II un III ekspertīzē norādītos argumentus un piezīmes. *Kr*. savu otro ziņojumu sastādīja 2007. gada 20. novembrī (turpmāk tekstā — "*Kr*. II ziņojums").

27 Ar 2007. gada 23. novembra vēstuli Komisija paziņoja prasītājai kopš Komisijas 2007. gada 6. jūnija vēstules atklātos papildu faktus. Vienlaikus tā piešķīra prasītājai piekļuvi attiecīgajiem dokumentiem, un it īpaši *Kr*. II ziņojumam.

28 2007. gada 10. decembrī prasītāja izteica nostāju attiecībā uz 2007. gada 23. novembrī nosūtītajiem dokumentiem.

29 2008. gada 15. janvārī Komisija saņēma citu prasītājas vēstuli, kurai bija pievienotas 20 personu, kuru rīcībā atbilstoši prasītājas teiktajam bija atslēgas, kas 2006. gada 29. maijā ļāva piekļūt telpai G.505 (turpmāk tekstā — "atslēgu turētāji"), ar zvērestu apstiprinātas deklarācijas. Savās deklarācijās šīs personas apstiprināja, ka attiecīgajā laikposmā (no 2006. gada 29. maija plkst. 19.00 līdz 2006. gada 30. maija plkst. 9.30) tās vai nu neatradās ēkā G, vai nebija atvērušas attiecīgās telpas durvis (apstrīdētā lēmuma 42. apsvērums).

30 2008. gada 30. janvārī Komisija pieņēma Lēmumu C(2008) 377, galīgā redakcija, par naudas soda atbilstoši Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam noteikšanu sakarā ar aizzīmogojuma pārplēšanu (lieta COMP/B-1/39.326 — *E.ON Energie AG*) (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), kura kopsavilkums ir publicēts 2008. gada 19. septembra *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 240, 6. lpp.).

31 Apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā ir noteikts:

"*1. pants*

E.ON Energie AG ir pārplēsusi aizzīmogojumu, kuru Komisijas darbinieki bija uzlikuši, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta d) [apakšpunktu], un vismaz aiz neuzmanības ir pārkāpusi šīs regulas 23. panta 1. punkta e) [apakšpunktu].

2. pants

Par 1. punktā norādīto pārkāpumu *E.ON Energie AG* ir uzlikts naudas sods EUR 38 000 000 apmērā.

[..]" [Neoficiāls tulkojums]

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

32 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2008. gada 15. aprīlī, prasītāja cēla šo prasību.

33 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— pakārtoti — samazināt uzliktā naudas soda apmēru līdz atbilstošai summai;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

34 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību pilnībā noraidīt;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

35 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa (astotā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu. Vispārējā tiesa 2010. gada 14. aprīļa sēdē uzklausīja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem.

Juridiskais pamatojums

36 Lai pamatotu prasību, prasītāja izvirza deviņus pamatus. Septiņi pirmie pamati attiecas uz aizzīmogojuma pārplēšanas konstatējumu, kamēr divi pēdējie pamati ir saistīti ar naudas soda summu.

37 Pirmais pamats attiecas uz pierādīšanas pienākuma neievērošanu, otrais — uz "izmeklēšanas principa" pārkāpumu, trešais — uz, iespējams, kļūdainu pieņēmumu par zīmoga pienācīgu uzlikšanu, ceturtais — uz, iespējams, kļūdainu pieņēmumu par strīdus zīmoga "acīmredzamo stāvokli" nākamajā dienā pēc pārbaudes, piektais — uz,

iespējams, kļūdainu pieņēmumu par drošības plēves piemēroto raksturu oficiālai Komisijas zīmogu uzlikšanai, sestais — uz "alternatīvu scenāriju", kas varētu būt radījuši strīdus zīmoga stāvokli, neievērošanu no Komisijas puses, septītais — uz nevainīguma prezumpcijas principa pārkāpumu, astotais — uz Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta pārkāpumu, jo neesot konstatēts neviens prasītājas pārkāpums, un, visbeidzot, devītais — uz EKL 253. panta un samērīguma principa pārkāpumu, nosakot naudas soda summu.

Par pirmo pamatu attiecībā uz pierādīšanas pienākuma neievērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

38 Prasītāja norāda, ka saskaņā ar maksimu *in dubio pro reo* — nevainīguma prezumpcijas principu, kas ir ietverts 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — "ECPAK") 6. panta 2. punktā un Regulas Nr. 1/2003 2. panta pirmajā teikumā — procesos, kuros atbilstoši aizliegto vienošanos tiesībām var tikt piemērots naudas sods, Komisijai esot pierādīšanas pienākums. Komisijai esot jāievēro fundamentālās krimināltiesību garantijas un tiesiski pietiekamā veidā jāpierāda pārkāpuma esamība, turklāt tās iespējamas šaubas esot jātraktē par labu attiecīgajam uzņēmumam. Prasītāja apgalvo, ka no judikatūras izrietot, ka, ja Komisija pamatojas uz pieņēmumu, ka konstatētos faktus nevar izskaidrot citādi kā tikai tā, ka tie radušies pārkāpuma rezultātā, ir pietiekami pierādīt apstākļus, kas sniedz Komisijas konstatēto faktu citu skaidrojumu un kas tādējādi ļauj faktu skaidrojumu, ko Komisija izmantojusi, lai secinātu par pārkāpuma esamību, aizstāt ar citu skaidrojumu.

39 Attiecībā uz Komisijas apgalvojumu, ka strīdus zīmoga [stāvokļa] izmaiņas katrā ziņā sniedzot aizzīmogojuma pārplēšanas materiālā elementa "acīmredzamu pierādījumu", prasītāja norāda, ka šāds pierādījums esot nesaderīgs ar maksimu *in dubio pro reo*. Procesā, uz kuru attiecas Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkts, "acīmredzams pierādījums" neesot pieņemams pierādījums un katrā ziņā ar to nepietiekot, lai pierādītu pārkāpumu, par kuru tiek uzlikts naudas sods. Pat ja, atsaucoties uz "acīmredzamu pierādījumu", Komisija patiesībā norāda uz netiešu pierādījumu, tā neesot iesniegusi nevienu pierādījumu, jo tā neesot sniegusi nevienu netiešu norādi.

40 Komisijai piekrītošo pierādīšanas pienākumu šajā lietā pastiprinot tās pašas veiktās rīcības fakts.

41 Pirmkārt, izmantojot strīdus zīmogu, Komisija neesot veikusi pietiekamus pasākumus, lai ierobežotu "viltus pozitīvu rezultātu" (tas ir, uzrakstu "VOID" parādīšanās uz zīmoga gadījumā, ja tas nav noņemts) risku, ko it īpaši izraisot Komisijas zīmoga glabāšanas termiņa neievērošana. Tātad, Komisijai esot bijis jāpierāda, ka, neraugoties uz strīdus zīmoga maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšanu, šis zīmogs naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju ir bijis atbilstošs un funkcionējošs. Ražotāja norādes šajā ziņā esot nepietiekamas, jo informatīvajā paziņojumā uz drošības plēves (turpmāk tekstā — "tehniskā specifikācija") *3M* esot minējusi tikai divu gadu maksimālo glabāšanas termiņu un, atbildot uz Komisijas anketu, arī neesot sniegusi galīgo viedokli par precīzo preces maksimālo izmantošanas termiņu. Šādu pierādījumu Komisija neesot sniegusi arī, izmantojot *Kr.* izmēģinājumus, kuri turklāt neesot tikuši veikti, izmantojot pašu strīdus zīmogu. Visbeidzot, institūta ekspertīzes esot parādījušas uzlīmju veida zīmogu ievērojamu jutību atkarībā no to uzlikšanas apstākļiem un gaisa mitruma līmeņa.

42 Otrkārt, Komisija neesot veikusi pierādījumu saglabāšanai vajadzīgos pasākumus uz vietas, uzņemot strīdus zīmoga fotogrāfijas pirms durvju atvēršanas, it īpaši ņemot vērā prasītājas pārstāvju Komisijas darbiniekiem 2006. gada 30. maija rītā izteiktos apsvērumus attiecībā uz strīdus zīmoga stāvokli. Saistībā ar minēto aizzīmogojuma pārplēšanas protokols pats par sevi neesot pietiekams strīdus zīmoga stāvokļa pierādījums, jo tas esot ticis sastādīts pēc pārbaudes.

43 Ievērojot maksimu *in dubio pro reo* un no Komisijas rīcības izrietošo pierādīšanas pienākuma pastiprināšanu, neesot iespējams konstatēt aizzīmogojuma pārplēšanas esamību, kurā būtu vainojama prasītāja. Tādējādi Komisija neesot pierādījusi pārkāpuma materiālo elementu tā, lai nepastāvētu nekādas saprātīgas šaubas.

44 Pretēji Komisijas norādītajam šis pamats neesot abstrakts, bet ar to konkrēti tiekot norādīts uz pierādījuma, ka strīdus zīmoga stāvokļa izmaiņas ir izraisījuši apstākļi, kuros vainojama prasītāja, neesamību. Tātad pat bez prasītājas iesniegtajām ekspertīzēm sankcijas naudas soda veidā uzlikšana neesot pamatota. Procesā, kurā tiek pieņemts lēmums par naudas soda uzlikšanu, attiecīgajam uzņēmumam neesot jāpierāda to attaisnojoši elementi vai "alternatīvi scenāriji". Tieši pretēji, Komisijai esot visaptveroši jāpārbauda visi apsūdzošie un attaisnojošie apstākļi un ir jāsniedz absolūts un ārpus jebkādām saprātīgām šaubām esošs pierādījums, ka strīdus zīmoga stāvokļa izmaiņas ir izraisījuši apstākļi, kuros vainojama prasītāja. Naudas soda uzlikšanai nepietiekot ar vienkāršu pārkāpuma īstenošanas iespēju it īpaši tāpēc, ka prasītāja esot izvirzījusi pietiekamas šaubas saistībā ar pierādījumu administrēšanu.

45 Pat ja esot jāpieļauj, ka sākotnēji Komisija bija iesniegusi šķietami pārliecinošus pierādījumus, ar kuriem tiek konstatēti aizzīmogojuma pārplēšanu veidojošie apstākļi, prasītāja tomēr esot veiksmīgi iesniegusi pierādījumus par pretējo. Tai katrā ziņā esot izdevies radīt šaubas attiecībā uz to, ka ar Komisijas pierādījumiem pietiek, lai konstatētu pārkāpumu. Pretēji tam, ko Komisija norādot apstrīdētā lēmuma 44. apsvērumā, saistībā ar aizzīmogojuma pārplēšanas esamību prasītāja esot nevis aprobežojusies tikai ar "vienkāršu norādi uz iespējamu citu izskaidrojumu" vai "norādi uz faktu netipiskas attīstības [..] teorētisku iespēju", bet tā esot balstījusies uz vairākām institūta ekspertīzēm, lai sniegtu pierādījumu, ka zināmi apstākļi, tas ir, novecojuša zīmoga izmantošana, gaisa mitrums, durvju un to rāmja vibrācija un no tās izrietošais bīdes spēks, kā arī *Synto* iedarbība, varēja radīt strīdus zīmoga nelielu nobīdi, veidojot pārbaudes grupas konstatēto "bojājuma iespaidu". Iespējamas īpatnības attiecībā uz zīmoga starpprodukta (šajā lietā — drošības plēves) izvēli, tā glabāšanu un tā izmantošanu, ko veic Komisija, nevarot uzskatīt par gluži vienkārši nenozīmīgām procesā, kurā tiek pieņemts lēmums par naudas soda uzlikšanu.

46 Šī pamata ietvaros prasītāja atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 65. panta c) punktam ierosina, lai attiecībā uz apstākļiem, kādos strīdus zīmogs tika atrasts 2006. gada 30. maija rītā, kā liecinieks tiktu uzklausīts tās advokāts, kā arī *E.ON* darbinieks.

47 Komisija lūdz pirmo pamatu noraidīt, jo tas esot formulēts abstraktā veidā, nepārbaudot konkrētu ietekmi uz pierādījumu novērtēšanu un apstrīdēto lēmumu. Pakārtoti tā apstrīd arī prasītājas argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

48 No Regulas Nr. 1/2003 2. panta, kā arī pastāvīgās judikatūras, kas ir izveidojusies saistībā ar EKL 81. un 82. panta piemērošanu, izriet, ka konkurences jomā — gadījumā, ja pastāv strīds par pārkāpuma esamību, — Komisijai ir jāsniedz tās konstatētā pārkāpuma pierādījumi un ir jāiesniedz tādi pierādījumi, kas tiesiski pietiekamā veidā pierāda pārkāpumu veidojošo faktu esamību (Tiesas 1998. gada 17. decembra spriedums lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija, *Recueil*, I-8417. lpp., 58. punkts, un 2004. gada 6. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-2/01 P un C-3/01 P *BAI* un Komisija/*Bayer*, *Recueil*, I-23. lpp., 62. punkts; Pirmās instances tiesas 2007. gada 17. septembra spriedums lietā T-201/04 *Microsoft*/Komisija, Krājums, II-3601. lpp., 688. punkts). Šajā ziņā tai ir jāiesniedz pietiekami precīzi un saskaņoti pierādījumi, kas pamato pārliecību, ka apgalvotais pārkāpums ir izdarīts (šajā ziņā skat. Tiesas 1984. gada 28. marta spriedumu apvienotajās lietās 29/83 un 30/83 *CRAM* un *Rheinzink*/Komisija, *Recueil*, 1679. lpp., 20. punkts, un 1993. gada 31. marta spriedumu apvienotajās lietās C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 un no C-125/85 līdz C-129/85 *Ahlström Osakeytiö* u.c./Komisija, *Recueil*, I-1307. lpp., 127. punkts; Pirmās instances tiesas 1999. gada 21. janvāra spriedumu apvienotajās lietās T-185/96, T-189/96 un T-190/96 *Riviera Auto Service* u.c./Komisija, *Recueil*, II-93. lpp., 47. punkts).

49 Turpinot ir jāatgādina, ka, izskatot prasību atcelt tiesību aktu, kas celta saskaņā ar EKL 230. pantu, Kopienu tiesai ir tikai jāpārbauda apstrīdētā akta likumība (Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-67/00, T-68/00, T-71/00 un T-78/00 *JFE Engineering* u.c./Komisija, Krājums, II-2501. lpp., 174. punkts).

50 Tādējādi attiecībā uz prasību par Komisijas lēmuma, ar ko konstatēts pārkāpums konkurences tiesību jomā un lēmuma adresātiem uzlikti naudas sodi, atcelšanu tiesas pienākums ir novērtēt, vai pierādījumi un pārējā informācija, uz ko savā lēmumā atsaucas Komisija, ir pietiekama apgalvotā pārkāpuma konstatēšanai (iepriekš 49. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *JFE Engineering* u.c./Komisija, 175. punkts).

51 Turklāt gadījumā, ja tiesai rodas šaubas, tās ir jāinterpretē par labu lēmuma, ar ko konstatēts pārkāpums, adresātam (šajā ziņā skat. Tiesas 1978. gada 14. februāra spriedumu lietā 27/76 *United Brands* un *United Brands Continentaal*/Komisija, *Recueil*, 207. lpp., 265. punkts). Tādēļ it īpaši prasības atcelt lēmumu par naudas soda uzlikšanu procesā tiesa nevar secināt, ka Komisija attiecīgo pārkāpumu ir konstatējusi tiesiski pietiekamā veidā, ja tiesai par šo jautājumu vēl saglabājas šaubas (iepriekš 49. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *JFE Engineering* u.c./Komisija, 177. punkts).

52 Iepriekš minētajā situācijā ir jāņem vērā nevainīguma prezumpcija, kura izriet it īpaši no ECPAK 6. panta 2. punkta, kas ir daļa no pamattiesībām, kuras saskaņā ar Tiesas judikatūru, ko turklāt apstiprina Vienotā Eiropas akta preambula un Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punkts, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas, kas pasludināta 2000. gada 7. decembrī Nicā (OV C 364, 1. lpp.), 47. pants, ir aizsargātas Kopienu tiesību sistēmā. Ņemot vērā attiecīgo pārkāpumu raksturu un ar to saistīto sankciju raksturu un bardzību, nevainīguma prezumpcija ir piemērojama arī attiecībā uz tiem uzņēmumiem piemērojamiem procesiem par konkurences tiesību normu pārkāpumiem, kuru sekas var būt naudas sodu vai periodisku soda maksājumu uzlikšana (šajā ziņā skat. Eiropas Cilvēktiesību Tiesas 1984. gada 21. februāra spriedumu lietā *Öztürk*, A sērija, Nr. 73, un 1987. gada 25. augusta spriedumu lietā *Lutz*, A sērija, Nr. 123-A; Tiesas 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-199/92 P *Hüls*/Komisija, *Recueil*, I-4287. lpp., 149. un 150. punkts, un spriedumu lietā C-235/92 P *Montecatini*/Komisija, *Recueil*, I-4539. lpp., 175. un 176. punkts; iepriekš 49. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *JFE Engineering* u.c./Komisija, 178. punkts).

53 Prasītāja pamatojas uz judikatūru par saskaņotajām darbībām, kas aizliegtas ar EKL 81. pantu, atbilstoši kurai attiecīgo uzņēmumu rīcības paralēlo raksturu par šai tiesību normai pretēju saskaņoto darbību pierādījumu var uzskatīt tikai tad, ja saskaņotas darbības ir vienīgais minētās rīcības ticamais izskaidrojums (iepriekš 48. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *CRAM* un *Rheinzink*/Komisija, 16. punkts). Tātad, runājot par saskaņotām darbībām, Komisijai, ņemot vērā attiecīgo uzņēmumu

administratīvā procesa gaitā sniegto argumentāciju, ir jāpārbauda visi attiecīgās rīcības iespējamie izskaidrojumi un par pārkāpuma esamību ir jāsecina tikai tad, ja pārkāpums ir vienīgais ticamais izskaidrojums.

54 Tādējādi, ja Komisija, pamatojoties uz attiecīgo uzņēmumu rīcību, konstatē konkurences tiesību normu pārkāpumu, Savienības tiesai attiecīgais lēmums būtu jāatceļ tad, ja uzņēmumi izvirza argumentāciju, kas sniedz Komisijas konstatētu faktu atšķirīgu skaidrojumu un kas tādējādi ļauj faktu ticamu izskaidrojumu, kuru Komisija izmantojusi, lai secinātu par pārkāpuma esamību, aizstāt ar citu izskaidrojumu (iepriekš 48. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *CRAM* un *Rheinzink*/Komisija, 16. punkts, un iepriekš 48. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Ahlström Osakeyhtiö* u.c./Komisija, 126. un 127. punkts).

55 Tomēr līdzīgi kā tad, ja Komisija, nosakot EKL 81. un 82. panta pārkāpumu, pamatojas uz dokumentāliem pierādījumiem, attiecīgajiem uzņēmumiem ir nevis vienkārši jāsniedz ticama Komisijas tēzes alternatīva, bet arī jānorāda uz apstrīdētā lēmumā pārkāpuma noteikšanai izmantoto pierādījumu nepietiekamību (šajā ziņā skat. Pirmās instances tiesas 1999. gada 20. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās no T-305/94 līdz T-307/94, no T-313/94 līdz T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 un T-335/94 *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, *Recueil*, II-931. lpp., 725.—728. punkts, un iepriekš 49. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *JFE Engineering* u.c./Komisija, 187. punkts), ir uzskatāms, ka tādā gadījumā kā šis, ja Komisija pamatojas uz tiešiem pierādījumiem, attiecīgajiem uzņēmumiem ir jāpierāda, ka Komisijas norādītie pierādījumi ir nepietiekami. Ir jau ticis nospriests, ka ar šādu pierādīšanas [pienākuma] apgriešanu nevainīguma prezumpcija netiek pārkāpta (šajā ziņā skat. iepriekš 52. punktā minēto spriedumu lietā *Montecatini*/Komisija, 181. punkts).

56 Turklāt ir jāuzsver, ka uzņēmums nevar pārnest pierādīšanas pienākumu uz Komisiju, pamatojoties uz apstākļiem, ko tas nevar pierādīt (šajā ziņā skat Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedumu lietā T-44/00 *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija, Krājums, II-2223. lpp., 262. punkts, un iepriekš 49. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *JFE Engineering* u.c./Komisija, 343. punkts). Citiem vārdiem sakot, ja Komisija pamatojas uz pierādījumiem, kas principā ir pietiekami, lai pierādītu pārkāpuma esamību, attiecīgajam uzņēmumam nepietiek ar norādi uz iespēju, ka pastāv apstāklis, kas varētu ietekmēt minēto pierādījumu pierādīšanas spēku, lai Komisija uzņemtos pienākumu pierādīt, ka šis apstāklis nav varējis ietekmēt pierādījumu pierādīšanas spēku. Tieši pretēji, izņemot gadījumus, kad attiecīgais uzņēmums šādu pierādījumu nevar sniegt pašas Komisijas rīcības dēļ (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija, 261. un 262. punkts, un iepriekš 49. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *JFE Engineering* u.c./Komisija, 342. un 343. punkts), attiecīgajam uzņēmumam tiesiski pietiekamā veidā ir jāpierāda, pirmkārt, apstākļa, uz ko tas norāda, esamība un, otrkārt, ka ar šo apstākli tiek apšaubīts pierādījumu, uz ko balstās Komisija, pierādīšanas spēks.

57 Šī pamata ietvaros prasītāja uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā Komisijai esot bijis jāpierāda — lai nepastāvētu saprātīgas šaubas —, ka 2006. gada 30. maijā konstatētajās strīdus zīmoga izmaiņās ir vainojama prasītāja, pirms tam pierādot, ka dažādie prasītājas norādītie apstākļi minēto stāvokli nevar izskaidrot. Prasītāja uzskata, ka tai nav jāpierāda attaisnojošie apstākļi vai "alternatīvi scenāriji". Naudas soda uzlikšanai nepietiekot ar vienkāršu pārkāpuma īstenošanas iespēju it īpaši tāpēc, ka prasītāja esot izvirzījusi pietiekamas šaubas saistībā ar pierādījumu administrēšanu. Pirmā pamata ietvaros prasītāja atsaucas uz strīdus zīmoga novecošanu, gaisa mitrumu, durvju un to rāmja vibrāciju un no tās izrietošo bīdes spēku, kā arī *Synto* iedarbību, jo šie apstākļi esot varējuši radīt strīdus zīmoga nelielu nobīdi, izraisot pārbaudes grupas konstatēto "bojājuma iespaidu".

58 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka pretēji tam, ko norāda Komisija, prasītājas izvirzītais pamats nav abstrakts, jo prasītāja pēc būtības norāda, ka, ņemot vērā, ka Komisija ir pārkāpusi Kopienu konkurences tiesībās pastāvošo pierādīšanas pienākumu regulējošos principus, tā tiesiski pietiekamā veidā nav pierādījusi, ka strīdus zīmoga stāvokļa izmaiņas ir izraisījuši apstākļi, kuros ir vainojama prasītāja, no kā izriet, ka apstrīdētais lēmums būtu jāatceļ.

59 Tomēr no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija nav pārkāpusi pierādīšanas pienākumu regulējošos principus. Pirmkārt, apstrīdētā lēmuma 44. apsvērumā ir tieši norādīts, ka "Komisijai ir jānorāda fakti, kas ir vajadzīgi, lai pierādītu aizzīmogojuma pārplēšanu". Otrkārt, savu konstatējumu par aizzīmogojuma pārplēšanu Komisija ir balstījusi uz strīdus zīmoga stāvokli 2006. gada 30. maija rītā, kad atbilstoši tās viedoklim uz visas tā virsmas bija redzami uzraksti "VOID", kā arī līmes paliekas aizmugurē, kā tas izriet it īpaši no Komisijas inspektoru un *Bundeskartellamt* paziņojumiem un aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā iekļautajiem apsvērumiem (apstrīdētā lēmuma 75. un 76. apsvērums).

60 Tātad, atsaucoties it īpaši uz sešu klātesošo inspektoru paziņojumiem un prasītājas parakstu uz aizzīmogošanas protokola, Komisija vispirms konstatēja strīdus zīmoga pienācīgu uzlikšanu 2006. gada 29. maija vakarā (apstrīdētā lēmuma 50. un 51. apsvērums). Pēc tam Komisija, kā tas ir norādīts iepriekš 59. punktā, konstatēja minētā zīmoga stāvokļa izmaiņas 2006. gada 30. maija rītā, kas atbilstoši tās viedoklim pierāda aizzīmogojuma pārplēšanas pārkāpumu.

61 Neatkarīgi no pierādījumu, uz kuriem balstās Komisija, pierādīšanas spēka, kas tiks aplūkots, izskatot trešo līdz piekto pamatu, Komisija apstrīdētā lēmuma 44. apsvērumā pamatoti uzskatīja, ka "ar norādi uz faktu netipiskas attīstības [..] teorētisku iespēju

nepietiek", lai noraidītu pārkāpuma esamību. Atbilstoši iepriekš 55. un 56. punktā izklāstītajiem principiem prasītājai ir jāpierāda ne tikai dažādo apstākļu, ko tā norāda, lai izskaidrotu strīdus zīmoga stāvokli 2006. gada 30. maija rītā, patiesais raksturs, bet arī tas, ka šie apstākļi liek apšaubīt Komisijas sniegto pierādījumu pierādīšanas vērtību.

62 Apstrīdētajā lēmumā Komisija ir pārbaudījusi administratīvā procesa gaitā prasītājas iesniegtos strīdus zīmoga stāvokļa 2006. gada 30. maija rītā alternatīvos skaidrojumus. Tomēr Komisija uzskatīja, ka šie skaidrojumi nepierāda, ka minētais stāvoklis izriet no citiem apstākļiem, nevis aizzīmogojuma pārplēšanas (apstrīdētā lēmuma 62.–68. un 77.–98. apsvērums). Šādos apstākļos nevar konstatēt nekādu pierādīšanas pienākumu regulējošo principu pārkāpumu.

63 Visbeidzot, prasītāja nevar apgalvot, ka divi apstākļi, tas ir, strīdus zīmoga iespējamā novecošana un strīdus zīmoga stāvokli pirms durvju atvēršanas apstiprinošo fotogrāfiju neesamība pastiprina Komisijas pierādīšanas pienākumu. Pieņemot, ka šie apstākļi ir pietiekami pierādīti, ir jāpārbauda, vai, ņemot vērā prasītājas saistībā ar šiem apstākļiem sniegto argumentāciju, Komisijas norādītie pierādījumi tiesiski pietiekamā veidā pamato aizzīmogojuma pārplēšanas konstatējumu Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunkta izpratnē. Šī pārbaude tiks veikta, analizējot trešo līdz piekto pamatu.

64 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu attiecībā uz "izmeklēšanas procesa principa" pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

65 Atsaucoties uz Tiesas 1966. gada 13. jūlija spriedumu apvienotajās lietās 56/64 un 58/64 *Consten* un *Grundig*/Komisija (*Recueil*, 429. lpp.) un 1991. gada 21. novembra spriedumu lietā C-269/90 *Technische Universität München* (*Recueil*, I-5469. lpp.), prasītāja atgādina, ka saskaņā ar "izmeklēšanas procesa principu" Komisijai pēc savas iniciatīvas esot jāizmeklē fakti un rūpīgi un objektīvi jāpārbauda visi attiecīgās lietas nozīmīgie apstākļi. Izskatāmajā lietā šis "princips" esot pārkāpts.

66 Pirmkārt, Komisijai esot bijis jānovērš "acīmredzamas neskaidrības" attiecībā uz *Synto* sastāvu. Komisija neesot varējusi aprobežoties ar apgalvojumu, ka tā nezinot, kādu produktu institūts ir izmantojis savās ekspertīzēs (apstrīdētā lēmuma 85. apsvērums). Institūta II ekspertīzē tas esot konstatējis sastāvdaļas 2-(2-butoksietoksi)etanola esamību *Synto* sastāvā. Šī sastāvdaļa iedarbojoties uz nozīmīgu skaitu organisku vielu. Turpretim *Kr*. pats neesot veicis *Synto* sastāva analīzi, bet esot uzskatījis, ka tīrīšanas līdzeklis esot "ūdeņains virsmas aktīvo vielu šķīdums, kas ietver elementus 2 butoksietanols un 2-propanols (isopropilalkohols)". Šāds produkts radot tikai alkoholam līdzīgu efektu, kamēr institūta analizētais produkts radot arī tādu pašu efektu kā ēteris un šī iemesla dēļ radot papildu šķīdinošo efektu it īpaši attiecībā uz līmēm un flomāsteru pēdām. Institūta ekspertīžu rezultātiem esot bijis jāpamudina Komisija veikt *Synto* sastāva papildu analīzes. Komisija neesot drīkstējusi no tā atteikties tikai tāpēc,

ka vienīgais *Synto* variants, kas lielākoties ir atūdeņots (turpmāk tekstā — "*Synto Forte*"), atbilstoši ražotāja norādēm netiek pārdots viena litra pudelēs, ko bija izmantojusi telpu uzkopšanas sabiedrība (apstrīdētā lēmuma 85. apsvērums). Neesot iespējams izslēgt, ka ražotājs ir veicis kļūdainu paziņojumu un/vai ka *Synto* iepakojums vēlāk ir mainījies.

67 Komisija arī neesot ņēmusi vērā, ka tīrīšanas līdzeklis, kuru telpu uzkopšanas sabiedrība ir izmantojusi iepriekš (*Synto Forte*), esot aizstāts ar *Synto* neilgu laiku pirms pārbaudes, kas ticis norādīts Komisijai prasītājas atbildē uz 2007. gada 19. oktobra informācijas pieprasījumu. Šajā ziņā nevarot izslēgt, ka telpu uzkopšanas sabiedrības rīcībā vēl ir bijuši *Synto Forte* atlikumi. Komisija esot varējusi viegli iegūt izmantotā tīrīšanas līdzekļa analīzi, ņemot vērā, ka prasītāja tai esot piedāvājusi nosūtīt daļu no pudelē palikušā satura.

68 Otrkārt, Komisija esot pārkāpusi savu izmeklēšanas pienākumu, neizpētot apgalvoto iespēju, ka atslēgu turētāji ir piešķīruši pieeju telpai G.505 trešajām personām, kā arī apgalvoto iespēju, ka kāds šajā telpā varētu būt iekļuvis citā veidā. Apstrīdētā lēmuma 98. un 100. apsvērumā Komisija neesot ievērojusi, ka attiecīgās telpas durvis ir bijušas ne tikai aizzīmogotas, bet arī aizslēgtas, lai novērstu jebkādu iekļūšanu. Atslēgu turētāju ar zvērestu apstiprinātās deklarācijas parādot, ka attiecīgajā naktī minētās telpas durvis neesot tikušas nedz atslēgtas, nedz arī atvērtas. Prasītāja lūdz, lai tiktu sniegts pierādījums, šīs personas uzklausot kā lieciniekus atbilstoši Reglamenta 65. panta c) punktam.

69 Ciktāl Komisija apstiprinot, ka atslēgu no telpas G.505 citas personas ir varējušas iegūt pie atslēgu turētājiem (apstrīdētā lēmuma 98. apsvērums), prasītāja norāda, ka, ņemot vērā Komisijas pienākumu pilnībā izmeklēt faktus, tai esot bijis jāizvirza prasība, lai tiktu sastādītas ar zvērestu apstiprinātas deklarācijas, vai pašai jāveic izmeklēšana attiecībā uz atslēgu lokalizāciju.

70 Tāpat, ciktāl Komisija apstiprinot, ka ar zvērestu apstiprinātas deklarācijas neizslēdz, ka "durvis tika atvērtas ar citiem līdzekļiem" (apstrīdētā lēmuma 98. apsvērums), tai esot bijis jāveic izmeklēšana attiecībā uz telpas G.505 slēdzeni un durvīm, ar ko varētu noteikt uzlaušanu vai jebkāda veida manipulāciju mēģinājumu. Durvju virsmas analīze būtu ļāvusi konstatēt, ka durvju atvēršanu ar citiem līdzekļiem var izslēgt.

71 Prasītāja piebilst, ka nevarot pieņemt, ka tā ar nodomu ir pamudinājusi kādu no atslēgu turētājiem sabojāt strīdus zīmogu un/vai atvērt durvis. Tā uzskata, ka atbilstoši Vācijas tiesībām, iesniedzot nepatiesu ar zvērestu apstiprinātu deklarāciju, šīs trešās personas sevi faktiski būtu pakļāvušas krimināltiesiskai sankcijai un, iespējams, lielu sodu samaksai.

72 Treškārt, Komisija ar inspektoru anketas 6. jautājuma formulējumu, kas traucējot inspektoru pašu konstatējumu atspoguļošanu vai to ietekmējot, esot pārkāpusi "izmeklēšanas procesa principu".

73 Komisija norāda, ka šis pamats ir jānoraida, jo prasītāja aprobežojoties ar vispārēju komentāru formulēšanu, nenosakot, kādā veidā izvirzītie iebildumi var ietekmēt apstrīdētā lēmuma likumību. Pakārtoti, tā apstrīd prasītājas argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

74 Kā ir atgādināts iepriekš 48. un 49. punktā, konkurences jomā Komisijai ir jāsniedz tās konstatējama pārkāpuma pierādījumi un ir jāiesniedz tādi pierādījumi, kas tiesiski pietiekamā veidā pierāda pārkāpumu veidojošo faktu esamību. Šajā ziņā tai ir jāiesniedz precīzi un saskaņoti pierādījumi, kas pamato ciešu pārliecību, ka apgalvotais pārkāpums ir izdarīts.

75 Turklāt ir jāatgādina, ka, lai ievērotu labas pārvaldības principu, Komisijai ar tās pašas līdzekļiem ir jāveicina nozīmīgu faktu un apstākļu noteikšanu (iepriekš 65. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Consten* un *Grundig*/Komisija, 501. punkts).

76 Starp Kopienu tiesību sistēmā piešķirtajām garantijām it īpaši ir kompetentās iestādes pienākums rūpīgi un objektīvi pārbaudīt visus attiecīgās lietas nozīmīgos apstākļus (šajā ziņā skat. iepriekš 65. punktā minēto spriedumu lietā *Technische Universität München*, 14. punkts, un Pirmās instances tiesas 1995. gada 18. septembra spriedumu lietā T-167/94 *Nölle*/Padome un Komisija, *Recueil*, II-2589. lpp., 73. punkts).

77 Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka prasītājas pamats ir vērsts uz to, lai noteiktu, ka Komisija neesot izskatījusi nozīmīgus aplūkojamās lietas apstākļus, it īpaši nenovēršot neskaidrības attiecībā uz *Synto* sastāvu un pietiekami neizmeklējot iespējamu pieeju telpai G.505. Šādi trūkumi, pieņemot, ka attiecīgajā gadījumā tie varētu mazināt Komisijas apstrīdētajā lēmumā izmantoto pierādījumu pierādīšanas spēku, varētu ietekmēt minētā lēmuma likumību.

78 Pirmām kārtām, attiecībā uz prasītājas argumentu, ka Komisija esot ļāvusi pastāvēt neprecizitātēm attiecībā uz 2006. gada 30. maijā izmantotā tīrīšanas līdzekļa sastāvu, pirmkārt, ir jānorāda, ka pretēji tam, ko norāda prasītāja, apstrīdētā lēmuma 85. apsvērumā Komisija nav aprobežojusies ar apstiprinājumu, ka tā nezina, kādu produktu institūts bija izmantojis savos izmēģinājumos. Minētajā apsvērumā, no vienas puses, Komisija ir apstiprinājusi, ka no *Kr*. I ziņojuma un *Kr*. II ziņojuma izriet, ka *Synto* iedarbība uz strīdus zīmoga virsmu nekādi nebija varējusi ietekmēt tā funkcionalitāti. No otras puses, Komisija ir noraidījusi prasītājas informāciju, ka savos testos *Kr*. neesot izmantojis oriģinālo kopšanas produktu.

79 Vispirms tā ir norādījusi, ka pašai telpu uzkopšanas sabiedrībai tā likusi piegādāt tieši tādu pašu mazgāšanas līdzekli kā tas, kas ticis izmantots prasītājas telpās naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju, un ka testu sērijā tika izmantots tikai šis uzkopšanas produkts. Turpinot ir jākonstatē, ka ar apstrīdētā lēmuma 85. apsvērumā norādīto apstiprinājumu, ka Komisija nezina, kādu produktu institūts bija izmantojis savos testos, tiek atbildēts uz prasītājas argumentu, ka institūts ir testējis prasītājas tam nosūtīto produktu un ir konstatējis, ka runa ir par bezūdens šķīdumu, kura galvenā sastāvdaļa ir 2-(2-butoksietoksi)etanols. Saskaņā ar ražotāja norādēm *Synto Forte* — vienīgais *Synto* variants, kas lielākoties ir atūdeņots, netiek pārdots viena litra pudelēs, kas tikusi izmantota, lai notīrītu telpas G.505 durvis, un to izmanto nevis kā uzkopšanas produktu, bet gan kā traipu tīrītāju.

80 Otrkārt, Komisijai nebija pienākuma analizēt *Synto* sastāvu, jo, lai veiktu savus testus, tā ir izmantojusi *Synto*, kuru telpu uzkopšanas sabiedrība bija pielietojusi attiecībā uz telpas G.505 durvīm un kuru šī pēdējā minētā bija tieši nosūtījusi Komisijai, ko prasītāja, kurai šajā ziņā tiesas sēdē tika uzdoti jautājumi, nav apstrīdējusi. Turklāt no 2006. gada 5. septembra vēstules, ko telpu uzkopšanas sabiedrība ir adresējusi Komisijai, un it īpaši no šīs sabiedrības Komisijai sniegtās atbildes uz otro jautājumu izriet,

ka *Synto* faktiski tika izmantots, lai notīrītu minētās telpas durvis. Visbeidzot, *Synto* drošības norādēs nav minēts, ka *Synto* būtu sastāvdaļa 2-(2-butoksietoksi)etanols.

81 Treškārt, prasītāja neapstrīd, ka atbilstoši ražotāja interneta lapā minētajām norādēm *Synto Forte* netiek pārdots viena litra pudelēs, kuras ir izmantojusi telpu uzkopšanas sabiedrība. Šajā ziņā prasītājas argumenti, ka nevarot izslēgt, ka ražotājs ir veicis kļūdainas deklarācijas vai ka iepakojums vēlāk ir mainījies, nav pārliecinoši un tos katrā ziņā nevar atbalstīt.

82 Ceturtkārt, prasītājas argumenti, ka nevarot izslēgt, ka telpu uzkopšanas sabiedrības rīcībā esot bijuši *Synto* agresīvākā varianta, kas, kā tiek apgalvots, esot ticis izmantots agrāk, atlikumi, tāpat ir jānoraida. No vienas puses, prasītāja nepaskaidro, kāpēc šis virsmām un kokam kaitīgākais variants tiktu izmantots šo telpu durvju tīrīšanai. No otras puses, no apstrīdētā lēmuma 85. apsvēruma izriet, ka Komisija pašai telpu uzkopšanas sabiedrībai likusi piegādāt tieši tādu pašu mazgāšanas līdzekli kā tas, kas ticis izmantots prasītājas telpās 2006. gada 30. maijā, un vairāku testu sērijā ir izmantojusi tikai šo produktu. Prasītāja šo apgalvojumu nav apstrīdējusi.

83 Tā kā mazgāšanas līdzeklis, ar kuru Komisijas pilnvarotais eksperts ir veicis savus izmēģinājumus, bija tieši tāds pats mazgāšanas līdzeklis, kādu telpu uzkopšanas sabiedrība ir izmantojusi naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju, Komisijai nebija nekāda iemesla veikt tā sastāva analīzi.

84 Otrām kārtām, prasītāja norāda, ka, neizpētot iespēju, ka atslēgu turētāji ir piešķīruši pieeju telpai G.505 trešajām personām, kā arī iespēju, ka kāds šajā telpā varētu būt iekļuvis citā veidā, Komisija esot pārkāpusi "izmeklēšanas procesa principu".

85 Atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam Komisija var uzlikt naudas sodus, ja tīši vai neuzmanības dēļ "aizzīmogojumi, ko [..] izdarījušas amatpersonas vai citas pavadošās personas, kuras pilnvarojusi Komisija, ir pārplēsti". Tātad atbilstoši šai tiesību normai Komisijai ir pienākums pārbaudīt aizzīmogojuma pārplēšanu. Turpretim tai nav jāpierāda, ka aizzīmogotā telpā kāds faktiski ir iekļuvis vai ka ar tajā ievietotajiem dokumentiem ir notikušas manipulācijas. Šajā lietā no apstrīdētā lēmuma 74.–76. apsvēruma izriet, ka Komisija patiešām ir uzskatījusi, ka strīdus zīmogs ticis pārplēsts. Šajā ziņā Komisija it īpaši ir norādījusi (apstrīdētā lēmuma 74. apsvērums), ka "zīmoga stāvoklis 2006. gada 30. maija rītā liek secināt, ka naktī tas no biroja durvīm ticis noņemts un ka šajā laikposmā šīs durvis tādējādi varēja būt atvērtas". Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, prasītājas apgalvojumi, ka attiecīgo telpu durvis attiecīgajā naktī nesot tikušas nedz atslēgtas, nedz arī atvērtas, ko apstiprinot atslēgu turētāju ar zvērestu apstiprinātas deklarācijas, ir neefektīvi.

86 Katrā ziņā, kā norāda Komisija, atslēgu turētāju ar zvērestu apstiprinātas deklarācijas, kas veiktas laikposmā no 2007. gada 2. septembra līdz 22. decembrim, tas ir, gandrīz pusotru gadu pēc faktu rašanās brīža, nevar grozīt apstrīdētajā lēmumā izdarīto secinājumu par aizzīmogojuma pārplēšanas esamību, jo, kā izriet no prasītājas atbildēm uz Komisijas informācijas pieprasījumiem, citām personām potenciāli esot bijusi pieeja atslēgām, kas ļauj atvērt telpas G.505 durvis. Tādējādi Komisijai nebija pienākuma pētīt apgalvoto iespēju, ka atslēgu turētāji ir piešķīruši pieeju telpai G.505 trešajām personām vai ka kāds telpā G.505 ir iekļuvis citā veidā.

87 Treškārt, prasītāja uzskata, ka ar inspektoru anketas 6. jautājuma formulējumu, kas esot traucējis inspektoru pašu konstatējumu atspoguļošanu vai to ietekmējis, Komisija esot pārkāpusi "izmeklēšanas procesa principu".

88 Šāda argumentācija ir jānoraida. Šis jautājums bija vērsts uz to, lai pārbaudes grupas locekļus izjautātu par norādēm, kas liecina par aizzīmogojuma pārplēšanas konstatēšanu, it īpaši ņemot vērā protokolā iekļautos aizzīmogojuma pārplēšanas konstatējumus, tas ir, uzrakstu "VOID" esamību uz visas strīdus zīmoga virsmas, kā arī līmes esamību ap to un tā aizmugurē. Tādējādi anketas konfigurācija netraucēja inspektoru pašu konstatējumu atspoguļošanu.

89 Turklāt no inspektoru sniegtajām atbildēm minētajā anketā izriet, ka 6. jautājumā tie ir norādījuši apstākļus, kurus viņi šajā ziņā bija individuāli atcerējušies. Tā, piemēram, *Kl.* ir norādījis, ka viņam uzreiz ir bijis iespaids, "ka zīmogs pēc tā uzlikšanas ticis grozīts, un ka viņš rakstveidā [bija] norādījis apsvērumus, kuri ļauj izdarīt šādu secinājumu, un tie [tikuši] pievienoti aizzīmogojuma pārplēšanas protokola pielikumā". *Ko.* ir norādījis, ka viņš bija "atzīmējis, ka zīmogs ir "pārvietots", un ka uzraksts "VOID" bija redzams", bet ka viņš nebija "aplūkojis zīmoga aizmuguri". Savukārt *L.* ir norādījis, ka viņš bija "personīgi pārliecinājies par zīmoga stāvokli iepriekšējā dienā", atzīmējot, ka tas "ticis pārvietots par aptuveni 2 mm", bet ka viņš nebija "īpaši pievērsis uzmanību uzraksta "VOID" esamībai uz zīmoga". *N.* arī ir norādījis, ka "lieliski atceras, ka bija personīgi ievērojis, ka uzraksts "VOID" bija redzams uz visas zīmoga virsmas", un ka "likās, ka par aizzīmogojuma pārplēšanu liecina līmes paliekas uz durvīm, tieši blakus zīmoga malai". Visbeidzot, *M.* ir norādījis, ka "protokolā iekļautais apraksts ir precīzs" un ka "tā b) apakšpunktu viņš konkrētāk izteiktu šādā redakcijā: līmes paliekas pie divām zīmoga malām; runa bija par uzraksta "VOID" fragmentiem no 1 līdz 2 mm".

90 No tā izriet, ka otrais pamats ir jānoraida.

Par trešo pamatu attiecībā uz, iespējams, kļūdainu pieņēmumu par zīmoga pienācīgu uzlikšanu

Lietas dalībnieku argumenti

91 Prasītāja norāda, ka apstrīdētā lēmuma 5. apsvērumā Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka ir konstatēts, ka, 2006. gada 29. maijā strīdus zīmogu uzliekot telpas G.505 durvīm, tas ir bijis pienācīgā stāvoklī, un, kad aptuveni plkst. 19.30 pārbaudes grupa atstāja attiecīgās telpas, tas ir bijis pilnībā piestiprināts durvīm un to rāmim.

92 Pirmkārt, strīdus zīmoga pienācīga piestiprināšana durvīm neesot neapstrīdama. Atbildot uz paziņojumu par iebildumiem, prasītāja jau esot apstrīdējusi strīdus zīmoga pilnīgu piestiprināšanu [pielipšanu] attiecīgā materiāla virsmai. Turklāt lietas materiāli ļaujot secināt, ka atbilstoši inspektoru, kas piedalījušies zīmoga uzlikšanā, virspusējam iespaidam strīdus zīmogs bija pielīmēts attiecīgā materiāla virsmai, ar ko nepietiekot, lai pamatotu konstatējumu par pienācīgu piestiprināšanu. Prasītāja norāda, ka tehniskajā specifikācijā esot paskaidrots, ka šī veida zīmogu var pielīmēt noteiktām dažādām virsmām, ar nosacījumu, ka tās ir iepriekš notīrītas. Šāda notīrīšana neesot tikusi veikta. Turklāt attiecīgās durvis veidojot lakoti skaņu izolējošie paneļi un rāmis no elektriski oksidētā alumīnija, kas neesot bijuši norādīti tehniskajā specifikācijā.

93 Tāpat neesot konstatēts, ka strīdus zīmogs ticis noņemts no tā drošības pamatnes atbilstoši ražotāja norādēm. Pat *3M* pieļaujot iepriekšēju bojājumu iespēju nepareizu manipulāciju gadījumā (apstrīdētā lēmuma 60. apsvērums). No institūta III ekspertīzes izrietot, ka zīmoga piestiprināšana neatbilstoši ražotāja norādēm obligāti

neizraisa uzrakstu "VOID" parādīšanos uz zīmoga uzreiz. Tādējādi apgalvojumam, ka personas, kas piedalās zīmoga piestiprināšanā, uzreiz pamanītu visas strīdus zīmoga nepietiekamas piestiprināšanas pazīmes (apstrīdētā lēmuma 54. apsvērums), neesot nozīmes. Turklāt prasītāja apstrīd, ka strīdus zīmogs ticis pienācīgi noņemts no tā drošības pamatnes, ka to varēja piestiprināt bez problēmām, ka telpas G.505 durvīm un to rāmim tas bija piestiprināts neskartā stāvoklī un bez redzamiem uzrakstiem "VOID" un ka noteikti inspektori to ir uzmanīgi novērojuši. Prasītāja neesot varējusi šos apstākļus pārbaudīt, un Komisija par tiem neesot sniegusi pierādījumus. Tā piebilst, ka inspektoru deklarācijas par strīdus zīmoga uzlikšanas gaitu esot pretrunīgas.

94 Saistībā ar apstrīdētā lēmuma 56. apsvērumā iekļautajiem apgalvojumiem prasītāja uzskata, ka esot maz ticams, ka ražotājs būtu sniedzis tik detalizētas norādes attiecībā uz manipulācijām ar preci, ja tās katrā ziņā būtu nevajadzīgas. Turklāt *3M* kā ražotājam neesot nekādas intereses apšaubīt savas preces uzticamību. Tādējādi Komisija neesot varējusi pietiekami droši konstatēt, ka strīdus zīmogs bija "neskarts" un ka tas bija "piestiprināts telpas G.505 durvīm un rāmim" (apstrīdētā lēmuma 5. apsvērums).

95 Otrkārt, tas, ka 2006. gada 29. maijā prasītājas pārstāvis ir parakstījis aizzīmogošanas protokolu, apstiprinot vienīgi oficiālu aizzīmogošanu, bet ne zīmoga pareizu uzlikšanu, jo prasītājai neesot bijis iespējas uzreiz atklāt iepriekšējos bojājumus vai strīdus zīmoga piestiprināšanas trūkumus.

96 Treškārt, pretēji Komisijas norādītajam tās iespējamai pieredzei un *Kr.* izmēģinājumiem neesot nozīmes. Vienīgi tas, ka, iespējams, citiem kopš 2004. gada izmantojamiem un tai pašai partijai piederīgiem zīmogiem nav bijis ne piestiprināšanas

problēmu, ne arī "viltus pozitīva rezultāta" (apstrīdētā lēmuma 55. apsvērums), nedodot pamatu secinājumam, ka šāda reakcija būtu izslēgta vai tās varbūtība būtu maza. *Kr.* pats esot atzinis, ka viņa analīzes neļauj noteikt, kādā mērā šos apsvērumus var vispārināt. *Kr.* veikto analīžu rezultāti esot bijuši "jāapstiprina statistiski".

97 Ceturtkārt, Komisijas apgalvojumam, ka, zīmogus izmantojot uz parastām (lakotām) no alumīnija izgatavotām biroja durvīm, to pareizā funkcionēšana ir ticama (apstrīdētā lēmuma 56. apsvērums), neesot nozīmes, jo nekad neesot ticis konstatēts, ka telpas G.505 durvis bija izgatavotas no alumīnija. Pat attiecīgo durvju rāmis esot izgatavots nevis no lakota alumīnija, bet no elektriski oksidēta alumīnija, tas ir, tāda, kas ir pārklāts ar oksidēto slāni, lai aizsargātu pret koroziju.

98 Komisija prasa pamatu noraidīt.

Vispārējās tiesas vērtējums

99 Ir noteikts, ka 2006. gada 29. maijā aptuveni plkst. 19.15 telpa G.505 ir tikusi aizzīmogota, izmantojot oficiālu Komisijas zīmogu. Tomēr prasītāja uzskata, ka neesot noteikts, ka zīmoga uzlikšana bijusi pienācīga. Prasītāja apgalvo, ka no inspektoru, kas piedalījušies zīmoga uzlikšanā, virspusējā iespaida varot secināt tikai to, ka strīdus zīmogs bija pielīmēts attiecīgā priekšmeta virsmai. Tomēr pietiekami droši nevarot uzskatīt, ka 2006. gada 29. maija vakarā strīdus zīmogs bija neskarts un stingri turējās pie telpas G.505 durvīm un to rāmja.

100 Ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija ir konstatējusi, ka "zīmoga uzlikšana ir [noritējusi] atbilstoši", ka "zīmogs pilnībā turējās pie materiāla, ko veidoja durvis un to rāmis, un [ka] pēc tā uzlikšanas uz dzeltenās un zilās virsmas nebija redzams neviens uzraksts "VOID"" (apstrīdētā lēmuma 50. apsvērums).

101 Šajā ziņā tā ir balstījusies uz apstrīdēto lēmumu (apstrīdētā lēmuma 5., 50. un 51. apsvērums), aizzīmogošanas protokolu un uz sešu inspektoru, kas ir piedalījušies zīmoga uzlikšanā, atbildēm uz inspektoriem paredzētās anketas 3. jautājumu.

102 Vispirms tādējādi ir jāpārbauda, vai apstrīdētajā lēmumā minētie pierādījumi ļāva secināt par strīdus zīmoga uzlikšanas atbilstošo raksturu.

103 Pirmkārt, jākonstatē, ka aizzīmogošanas protokolā ir norādīts, ka, no vienas puses, 2006. gada 29. maijā plkst. 19.15 telpa G.505 atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta d) apakšpunktam tika aizzīmogota, un, otrkārt, ka prasītājas pārstāvis *P.* tika informēts par Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta d) apakšpunkta un 23. panta 1. punkta e) apakšpunkta noteikumiem, kā arī par naudas soda uzlikšanas iespēju atbilstoši minētās regulas 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam, ja aizzīmogojums tīši vai neuzmanības dēļ ir pārplēsts. Protokolu parakstīja *Kl.* — Komisijas pārstāvis un pārbaudes grupas atbildīgā persona, *J.* — *Bundeskartellamt* pārstāvis un P. — prasītājas pārstāvis.

104 Pretēji prasītājas norādītajam aizzīmogošanas protokols pietiekami parāda strīdus zīmoga uzlikšanas atbilstošo raksturu. Attiecīgais protokols liecina par zīmoga uzlikšanu "atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta d) apakšpunktam", ko prasītāja

pārstāvis, kas iepriekš tika informēts par attiecīgajām tiesību normām, atzina ar savu parakstu. Tikai atbilstošu zīmoga uzlikšanu var uzskatīt par tādu, kas ir saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

105 Katrā ziņā var uzskatīt, ka, ja 2006. gada 29. maija vakarā prasītāja būtu konstatējusi kādu neatbilstību strīdus zīmoga uzlikšanā vai uzrakstu "VOID" parādīšanos uz tā, tā būtu nekavējoties izteikusi savus apsvērumus, ievērojot, ka šādu uzrakstu nozīmīgums tai bija pilnībā skaidrs (skat. arī apstrīdētā lēmuma 51. apsvērumu). Turklāt, kā norāda Komisija, prasītājas drošības dienests ir apstiprinājis, ka pēc strīdus zīmoga pārbaudes vairākas stundas pēc tā uzlikšanas G ēkā veikto divu pārbaužu gaitā netika novērotas nekādas tā izmaiņas. Tādējādi prasītājas arguments, ka uzraksti "VOID" esot varējuši rasties tikai vēlāk iepriekš notikuša strīdus zīmoga bojājuma dēļ, kuru esot izraisījušas ar to veiktas nepareizas darbības, ir jānoraida.

106 Otrkārt, jākonstatē, ka strīdus zīmoga atbilstošu uzlikšanu apstiprina sešu Komisijas un *Bundeskartellamt* inspektoru, kas ir piedalījušies zīmoga uzlikšanā, atbildes, uz kurām Komisija atsaucas apstrīdētā lēmuma 5. un 50. apsvērumā.

107 Tātad *Kl.* — Komisijas pārstāvis un pārbaudes grupas atbildīgā persona — ir apstiprinājis, ka "ir absolūti pārliecināts, ka zīmogs bija neskarts, un [ka viņš par to bija] pārliecinājies personīgi ar īpašu rūpību". Viņš ir piebildis, ka "strīdus zīmogs stingri turējās pie durvīm un pie rāmja un neviens uzraksts "VOID" nebija redzams".

108 Tāpat *L.* — Komisijas pārstāvis — ir norādījis, ka viņš "[bija] pārliecināts, ka tad, kad [inspektori] bija atstājuši ēku, zīmogs bija neskarts, un ka viņi vēl bija uzmanīgi aplūkojuši zīmogu un pārbaudījuši, ka tas bija labi piestiprināts".

109 *W.* — Komisijas pārstāve — no savas puses ir apstiprinājusi, ka "[bija] skaidrs, ka [zīmogs] bija pareizi piestiprināts durvīm, [ka] uzlikšana [tikusi] veikta pareizi [un ka] zīmogs izskatījās normāli". Viņa ir piebildusi, ka strīdus zīmogs "bija pareizi uzlikts uz durvīm, [ka] tas bija tumši zilā un dzeltenā krāsā [un ka] neviens uzraksts "VOID" nebija redzams".

110 *N.* — *Bundeskartellamt* pārstāvis — ir paskaidrojis, ka viņš bija "personīgi redzējis, ka tad, kad pārbaudes grupa atstāja ēku, zīmogs bija neskarts, [un ka] zīmogu viņš bija aplūkojis uzmanīgi".

111 *M.* — *Bundeskartellamt* pārstāvis — ir norādījis, ka "pēc tam, kad [*Kl.*] bija uzlicis zīmogu, vairāki ierēdņi, tajā skaitā viņš pats, [bija] pārliecinājušies par zīmoga pareizu uzlikšanu". Viņš ir piebildis, ka, "kad pārbaudes grupa, tajā skaitā *Bundeskartellamt* ierēdņi, bija atstājuši gaiteni, kurā atrodas aizzīmogotā telpa, zīmogs bija neskarts. Viņš ir apstiprinājis, ka to ir "konstatējis *de visu*".

112 Visbeidzot, *B.* — *Bundeskartellamt* pārstāvis — ir apstiprinājis, ka "[*Kl.*] un citi pārbaudes grupas dalībnieki, tostarp viņš pats, [bija] pārliecinājušies, ka zīmogs ticis uzlikts pareizi, un ka viņš [bija] personīgi redzējis, ka tad, kad pārbaudes grupa atstāja ēku, zīmogs bija neskarts".

113 Treškārt, jākonstatē, ka četru citu inspektoru, kas bija piedalījušies pārbaudēs prasītājas telpās, atbildes uz Komisijas anketas 3. jautājumu iepriekš minēto pierādījumu pierādīšanas vērtību neapšauba. Viens inspektors ir norādījis, ka nav piedalījies aizzīmogošanā, kamēr trīs inspektori ir snieguši citas norādes par strīdus zīmoga uzlikšanas atbilstību un tādējādi apstiprinājuši pierādījumu, uz kuriem Komisija ir balstījusies apstrīdētajā lēmumā, nozīmi.

114 Tātad *K.* ir norādījis, ka "tad, kad [viņš to] bija redzējis pēdējo reizi, zīmogs bija atbilstošs". Savukārt *Me.* ir apstiprinājis, ka "[viņš bija] pārliecinājies, vismaz automātiski, ka zīmogs bija neskarts". Visbeidzot, *J.* ir apstiprinājis, ka "[viņš] atceras, ka tad, kad pārbaudes grupa 2006. gada 29. maijā šo ēkas daļu atstāja, zīmogs bija neskarts".

115 No visa iepriekš minētā izriet, ka pierādījumi, uz kuriem Komisija ir balstījusies apstrīdētajā lēmumā, ļauj konstatēt, ka 2006. gada 29. maijā strīdus zīmogs tika uzlikts atbilstoši, ka tas tātad bija piestiprināts telpas G.505 durvīm un to rāmim un ka tas bija neskarts tādā ziņā, ka brīdī, kad pārbaudes grupa atstāja prasītājas ēku, uz tā nebija redzami uzraksti "VOID".

116 Otrām kārtām ir jāpārbauda, vai prasītājas norādītie apstākļi var likt apšaubīt iepriekš minēto pierādījumu pierādīšanas vērtību. Šim nolūkam prasītāja atsaucas, pirmkārt, uz to, ka telpas G.505 durvis un to rāmis pirms strīdus zīmoga uzlikšanas neesot tikuši notīrīti, otrkārt, ka minēto durvju un to rāmja materiāli neesot norādīti tehniskajā specifikācijā un, treškārt, ka neesot noteikts, ka strīdus zīmogs no savas drošības pamatnes tika noņemts veidā, kas atbilst ražotāja instrukcijai.

117 Pirmkārt, jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija ir paskaidrojusi, ka tās un *Bundeskartellamt* pārstāvji bija "pārliecinājušies par materiāla tīrību, kādēļ nebija vajadzības veikt attiecīgo durvju un rāmja īpašu tīrīšanu" (apstrīdētā lēmuma 49. apsvērums).

118 Lai gan, protams, tehniskajā specifikācijā ir ieteikts pirms zīmoga uzlikšanas notīrīt attiecīgā materiāla virsmu, tad tomēr šis ieteikums ir saistīts ar to, ka netīra virsma var ietekmēt zīmoga pieķeršanās spēku, no kā izriet, ka aizzīmogojuma pārplēšanas gadījumā varētu neparādīties uzraksti "VOID". Tehniskajā specifikācijā ir tieši minēts, ka "ikviens virsmu piesārņojošs elements negatīvi ietekmē [zīmoga] pieķeršanos un paziņojumu par bojājumu". Turklāt zīmogu ražotāja, *3M*, ir tieši apstiprinājusi, ka ieteikums par attiecīgā materiāla virsmas iepriekšēju notīrīšanu pamatā skar gadījumus, kad šāda virsma ir piesārņota ar eļļu vai taukiem. Parasti birojā esošie putekļi atbilstoši ražotāja teiktajam zīmogu funkcionalitāti nekādi neietekmē.

119 Prasītāja, kurai ir pienākums pierādīt tās izvirzītos apstākļus, nav pierādījusi, ka 2006. gada 29. maija vakarā telpu G.505 durvju un to rāmja virsmu sedza cita veida piesārņojums nekā parasti birojā esošie putekļi. Turklāt tā nav pierādījusi, ka 2006. gada 29. maija vakarā attiecīgo durvju un to rāmja stāvoklis būtu bijis tāds, kas parasti būtu varējis ietekmēt strīdus zīmoga funkcionalitāti. Tieši pretēji, drīzāk ir pamats secinājumam, ka telpas G.505 durvis regulāri tīrīja telpu uzkopšanas sabiedrība. Šādos apstākļos prasītājas pirmais arguments ir jānoraida.

120 Otrkārt, attiecībā uz prasītājas argumentiem saistībā ar materiālu, no kura ir izgatavotas telpas G.505 durvis un to rāmis, ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 56. apsvērumā Komisija ir atzīmējusi, ka, "izmantojot zīmogus uz parastām (lakotām) no

alumīnija izgatavotām biroja durvīm, to pareizā funkcionēšana [bija] ticama". Komisija ir precizējusi, ka "to [bija] nepārprotami apstiprinājušas [tās] pilnvarotā eksperta uz vietas un laboratorijā veiktās analīzes attiecībā uz zīmogiem un to pieķeršanos faktiskiem materiāliem".

121 Prasītāja apstiprina, ka attiecīgo durvju rāmis bija izgatavots nevis no lakota alumīnija, bet no elektriski oksidēta alumīnija. Tomēr prasītāja, kurai ir pienākums pierādīt tās izvirzītos apstākļus, neizvirza nekādus apstākļus, kas ļautu uzskatīt, ka tam, ka durvju rāmis bija izgatavots nevis no lakota, bet no elektriski oksidēta alumīnija, varētu būt kāda veida ietekme uz strīdus zīmoga funkcionēšanu.

122 Katrā ziņā *3M*, atbildot uz Komisijas informācijas pieprasījumu, ir norādījusi, ka šajā zīmogu veidā izmantotā līme ir piemērota praktiski visiem materiāliem, no kā izriet, ka tehniskajā specifikācijā norādīto piemēroto materiālu uzskaitījums [nerūsējošs tērauds, akrilnitrīta butadiēna stirēns (*ABS*), poliprofilēns, krāsots metāls, polisters, augsta blīvuma polietilēns (*PEHD*), neilons, stikls, polikarbonāts] nebija izsmeļošs saraksts, bet gan kalpoja, lai sniegtu aptuvenas norādes par to materiālu dabu un klāstu, uz kuriem varētu izmantot produktu. *3M* turklāt ir norādījusi, ka uz alumīnija un lakotā alumīnija durvīm šāds zīmogs funkcionē pareizi, tomēr precizējot, ka, ja zīmogs nav pietiekami piestiprināts materiālam, tā pārvietošanas gadījumā uzraksti "VOID" varētu neparādīties, kā izskatāmajā gadījumā nav noticis. *Kr.* I ziņojumā norādītie un *Kr.* 2008. gada 9. jūlijā sniegtie apsvērumi arī apstiprina šos apgalvojumus. Šajos apstākļos prasītājas otrais arguments ir jānoraida.

123 Treškārt, attiecībā uz apstākli, ka neesot noteikts, ka strīdus zīmogs ticis noņemts no sava drošības slāņa veidā, kas atbilst ražotāja norādēm, ir pietiekami konstatēt,

ka prasītāja nav sniegusi nekādas norādes par apgalvojamā apstākļa patiesību, no kā izriet, ka šī argumentācija ir jānoraida. Katrā ziņā *3M* apgalvo, ka produkta bojājuma, noņemot tā drošības slāni, rezultātā uzraksti "VOID" parādītos pat pirms tā uzlikšanas uz [izmantotā] materiāla, kamēr "viltus pozitīvs rezultāts", kas parādās vēlāk, esot izslēgts. *Kr.* I ziņojumā strīdus zīmoga noņemšanas no drošības slāņa ātruma ietekme uz uzraksta "VOID" parādīšanos arī tika noraidīta tāpat kā tas, ka minētie uzraksti varētu parādīties tikai pēc zināma laika. Šādos apstākļos prasītājas trešais arguments arī ir jānoraida.

124 No visa iepriekš minētā izriet, ka trešo pamatu nevar atbalstīt.

Par ceturto pamatu attiecībā uz, iespējams, kļūdainu pieņēmumu par strīdus zīmoga "acīmredzamo stāvokli" nākamajā dienā pēc pārbaudes

Lietas dalībnieku argumenti

125 Prasītāja norāda, ka apstrīdētajā lēmumā (apstrīdētā lēmuma 9., 24., 55., 61. un 75. apsvērums) Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka 2006. gada 30. maijā uzraksti "VOID" bija redzami uz visas strīdus zīmoga virsmas.

126 Pirmkārt, atbilstoši prasītājas pārstāvju uztverei uzraksti "VOID" esot bijuši redzami tikai ļoti vāji un katrā ziņā ne uz visas strīdus zīmoga virsmas. *Bundeskartellamt* pārstāvis, atbildot uz Komisijas anketu, tāpat esot norādījis, ka "dažās vietās papīru šķērsojošā zīme "void" bija vāji redzama". Pārbaudes grupas locekļiem un prasītājas pārstāvjiem pirmajā brīdī esot bijušas šaubas par strīdus zīmoga izmaiņu esamību. Prasītāja šajā ziņā piedāvā atbilstoši Reglamenta 65. panta c) punktam kā liecinieku uzklausīt savu advokātu.

127 Tas, ka inspektori esot gribējuši veikt strīdus zīmoga stāvokļa salīdzināšanu ar to zīmogu stāvokli, kas bija uzlikti citās ēkas daļās (apstrīdētā lēmuma 76. apsvērums), apstiprinot, ka uzraksti "VOID" katrā ziņā neesot bijuši skaidri redzami uz visas strīdus zīmoga virsmas. Katrā ziņā šajā saistībā jautājums neesot par visu klātesošo ierēdņu pilnībā saskaņotu uztveri. Turklāt dažas inspektoru deklarācijas esot pretrunā aizzīmogojuma pārplēšanas protokolam.

128 Otrkārt, Komisija esot kļūdaini pamatojusies uz daļas, kas esot palikusi pielīmēta telpas G.505 durvju rāmim, fotogrāfijām, kuras, izmantojot mobilo telefonu, tika uzņemtas tikai 2006. gada 30. maija pēcpusdienā. Šajā ziņā Komisijas apgalvojums, ka 2006. gada 30. maija rītā pārbaudes grupas atbildīgā persona telpas G.505 durvis esot atvērusi, nesabojājot strīdus zīmogu (apstrīdētā lēmuma 10. apsvērums), esot kļūdains. Strīdus zīmoga atlīmēšanai no durvīm obligāti esot bijis jāsabojā tā līmējošā virsma. Tā kā no plkst. 9.30 esot notikusi intensīva pārbaude un tā kā telpas G.505 durvis tādējādi esot tikušas regulāri atvērtas un atkal aizvērtas, strīdus zīmogs esot bijis atlīmēts un esot ticis atkal uzlikts savā vietā vairākas reizes. Esot neizbēgami, ka

no tā izrietošie stiepšanas un bīdes spēki ir bijusi pamatā tam, ka strīdus zīmogs tika zināmā mērā pārvietots, tādēļ arī esot radušies uzraksti "VOID". Turklāt pēc pārbaudes veikšanas strīdus zīmogs vairs neesot ticis pastāvīgi novērots un neesot iespējams izslēgt, ka tas tika skarts vai grozīts jebkādā citā veidā.

129 Šajā kontekstā esot pretrunīgi, ka Komisija, no vienas puses, uzskata, ka ar vienkāršu uzrakstu "VOID" parādīšanos pietiek, lai uzskatītu, ka ir notikusi aizzīmogojuma pārplēšana, un, no otras puses, apstiprina, ka tā neesot varējusi galīgi secināt aizzīmogojuma pārplēšanas esamību, strīdus zīmogu papildu neatlīmējot. Tāpat esot pretrunīgi, ka atbilstoši dažu inspektoru paziņojumiem uzraksti "VOID" bija redzami uz visas strīdus zīmoga virsmas, bet tikai pēc tā atlīmēšanas.

130 Saistībā ar atbildi uz Komisijas informācijas pieprasījuma 15. jautājumu, uz ko šī pēdējā norāda, prasītāja uzsver, ka tā attiecoties tikai uz uzrakstu "VOID" redzamību uz telpas G.505 durvīm un to rāmja pēc inspektoru veiktās durvju atvēršanas un nevis uz uzrakstu "VOID" redzamību uz strīdus zīmoga, to aplūkojot pirmo reizi 2006. gada 30. maija rītā. Norādot, ka uzraksti "VOID" vairāk vai mazāk izceļoties uz materiāla un šķietami esot tādā pašā krāsā kā strīdus zīmogs, kādēļ esot bijis jāveic uzmanīga apskate, Komisija esot apstiprinājusi, ka uzraksti "VOID" ir bijuši redzami tikai ļoti vāji un fragmentāri un nebija uz visas strīdus zīmoga virsmas.

131 2006. gada 30. maija protokola papildu paziņojumam attiecībā uz strīdus zīmoga stāvokli 2006. gada 30. maija rītā neesot nekāda pierādīšanas spēka. Tas šajā ziņā neietverot nekādus paziņojumus un tikai papildinot pašas Komisijas apsvērumus attiecībā uz strīdus zīmoga stāvokli pēc telpas G.505 durvju atvēršanas.

132 Visbeidzot, Komisija nepaskaidrojot, kādā veidā uzraksti "VOID" bija radušies uz visa strīdus zīmoga, lai gan katrā ziņā strīdus zīmoga daļa, kas bija pielīmēta telpas G.505 durvju rāmim, neesot tikusi atlīmēta. Atbilstoši Komisijas norādēm uzraksti "VOID" varēja rasties tikai pēc zīmoga atlīmēšanas (apstrīdētā lēmuma 75. apsvērums). Turklāt zīmogu praktiski neesot iespējams atkārtoti izvietot tajā pašā vietā, no kā izriet, ka atlīmēšana nenovēršami radot līmes paliekas uz zīmoga aizmugures (apstrīdētā lēmuma 74. apsvērums). Tomēr uz strīdus zīmoga daļas, kas atradās uz attiecīgo durvju rāmja, šādu līmes palieku neesot. Tieši pretēji, pēc strīdus zīmoga galīgās atlīmēšanas uzraksti "VOID" šajā vietā esot bijuši neskarti un uz šīs daļas neesot bijis līmes palieku (apstrīdētā lēmuma 13. apsvērums). Ja pie durvju rāmja pielīmētā strīdus zīmoga daļa tomēr nebūtu tikusi atlīmēta, tad nebūtu iespējams paskaidrot, kādā veidā uz tās būtu radušies uzraksti "VOID". Komisijas paskaidrojums, ka uzraksti "VOID" ir bijuši redzami uz visas strīdus zīmoga virsmas, tādējādi obligāti nozīmējot, ka runa ir par "viltus pozitīvu rezultātu".

133 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

134 Ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija ir uzskatījusi, ka "zīmoga stāvoklis 2006. gada 30. maija rītā nepārprotami liek secināt, ka naktī tas no biroja durvīm ticis noņemts un ka šajā laikposmā šīs durvis tādējādi varēja būt atvērtas" (apstrīdētā lēmuma 74. apsvērums).

135 Šajā ziņā tā ir balstījusies uz apstrīdēto lēmumu, aizzīmogojuma pārplēšanas protokolu un astoņu inspektoru, kas bija klāt, konstatējot aizzīmogojuma pārplēšanu, atbildēm" (apstrīdētā lēmuma 8., 12., 75. un 76. apsvērums). Apstrīdētā lēmuma 13. apsvērumā tā ir norādījusi, ka prasītājas iekšējie un ārējie pārstāvji, kas šajā dienā piedalījās pārbaudē, strīdus zīmoga stāvokļa izmaiņas nebija apstrīdējuši, bet atteikušies parakstīt aizzīmogojuma pārplēšanas protokolu.

136 Tādējādi, pirmkārt, ir jāpārbauda, vai Komisijas apstrīdētajā lēmumā norādītie pierādījumi ļāva secināt par aizzīmogojuma pārplēšanas konstatējumu.

137 Pirmkārt, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 7. apsvēruma, atšķirībā no zīmoga, kas ir izgatavots no papīra, tad, ja zīmogs ir no plastmasas, kā tas ir strīdus zīmoga gadījumā, aizzīmogojuma pārplēšanas rezultātā zīmogs netiek pārrauts. Ja tas reiz ir pielīmēts, plastmasas zīmogu no attiecīgas virsmas nevar noņemt tā, lai tā noņemšana paliktu neredzama. Nav iespējams to uzlikt no jauna, neatstājot pēdas. Pēc noņemšanas baltā līme paliek uz virsmas, veidojot pa visu uzlīmes virsmu sadalītu aptuveni 12 Dido punktus (aptuveni 5 mm) lielu uzrakstu "VOID" formu. Noņemtais zīmogs šajās zonās paliek caurspīdīgs, no kā izriet, ka uzraksti "VOID" ir labi redzami arī uz zīmoga. Ņemot vērā it īpaši uzrakstu "VOID" lielo skaitu un izmēru, ir katrā ziņā neiespējami uzlikt zīmogu tieši tajā pašā vietā, kur tas ir bijis iepriekš. Pat šādā gadījumā uzraksti "VOID" paliek labi redzami.

138 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā (skat. iepriekš 9. punktu) ir konstatēts, pirmkārt, ka zīmogs kopumā tika nobīdīts par aptuveni 2 mm vertikāli un horizontāli, kādēļ zīmoga lejas daļā un labajā pusē bija redzamas līmes pēdas, un, otrkārt, ka uzraksts "VOID" bija skaidri redzams uz visas zīmoga virsmas, kas

tomēr joprojām bija šķērsām izvietots uz durvīm un durvju rāmja un nebija pārrauts. Tātad pretēji tam, ko norāda prasītāja, protokols, ko ir parakstījis *Kl.* — Komisijas pārstāvis un pārbaudes grupas atbildīgā persona — un *J.* — *Bundeskartellamt* pārstāvis —, pietiekami parāda aizzīmogojuma pārplēšanas esamību.

139 Otrkārt, ir jākonstatē, ka šo secinājumu apstiprina astoņu inspektoru, kas bija klāt aizzīmogojuma pārplēšanas konstatēšanā, sniegtās atbildes, uz kurām Komisija atsaucas apstrīdētā lēmuma 75. apsvērumā.

140 Tātad *Kl.* — Komisijas pārstāvis un pārbaudes grupas atbildīgā persona — ir apstiprinājis, ka "uzreiz varēja gūt iespaidu, ka zīmogs pēc tā uzlikšanas ticis grozīts". Viņš ir atzīmējis, ka bija "rakstveidā norādījis apsvērumus, kuri ļauj izdarīt šādu secinājumu", un tos "pievienojis aizzīmogojuma pārplēšanas protokola pielikumā".

141 Līdzīgi *Ko.* — Komisijas pārstāvis — ir norādījis, "[ka viņš bija] atzīmējis, ka zīmogs ir "pārvietots" un ka uzraksts "VOID" bija redzams".

142 *W.* — Komisijas pārstāve — ir arī apstiprinājusi, ka viņa bija atzīmējusi, ka "zīmogs neizskatījās tāpat kā iepriekšējā vakarā", ka uz visas strīdus zīmoga virsmas bija lasāms uzraksts "VOID" un ka ap strīdus zīmogu un aizmugurējā pusē bija redzamas līmes paliekas 2 mm platumā blakus uzrakstiem "VOID". Tā ir piebildusi, ka "zīmogam nebija tāda pati tumši zilā krāsa kā iepriekšējā vakarā, jo bija redzami uzraksti "VOID"".

143 *N. — Bundeskartellamt* pārstāvis — ir paskaidrojis, ka "lieliski atceras, ka uzraksts "VOID" bija redzams visā zīmoga virsmā [un ka] šķita, ka par aizzīmogojuma pārplēšanu liecina līmes paliekas uz durvīm, tieši blakus zīmoga malai".

144 *M. — Bundeskartellamt* pārstāvis — ir atzīmējis, ka "protokolā iekļautais apraksts ir precīzs [un ka] tā b) punktu viņš konkrētāk izteiktu šādā redakcijā: līmes paliekas pie divām zīmoga malām; runa bija par uzraksta "VOID" fragmentiem no 1 līdz 2 mm [platumā]".

145 Līdzīgus konstatējumus veica *Me.*, *J.* un *B. — Bundeskartellamt* pārstāvji.

146 No iepriekš minētā izriet, ka pierādījumi, uz kuriem Komisija ir balstījusies apstrīdētajā lēmumā (8., 9., 74. un 75. apsvērums), ļāva secināt, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju strīdus zīmogs no telpas G.505 durvīm ticis noņemts un ka tātad, ņemot vērā uzrakstus "VOID" uz visas strīdus zīmoga virsmas un līmes paliekas blakus zīmogam un tā aizmugurē 2006. gada 30. maija rītā, šajā laikposmā šīs durvis varēja būt atvērtas. Tādējādi nav jāpauž nostāja attiecībā uz prasītājas apgalvojumu, ka uzraksti "VOID" uz durvju rāmja nekādā ziņā neesot bijuši dzēsti un esot bijuši "neskarti", kas nozīmējot, ka uz strīdus zīmoga daļas, kas atradās uz durvju rāmja, bija redzami uzraksti "VOID", lai gan tā nebija tikusi noņemta, kas liecinot par "viltus pozitīvu rezultātu". Katrā ziņā, kā ir norādījusi Komisija, tā nekad nav piekritusi 2006. gada 30. maija papildus paziņojuma 2. punktā prasītājas formulētajiem

apsvērumiem (skat. iepriekš 12. punktu). Turklāt ar vienkāršu prasītājas apgalvojumu, ka "uzraksts "VOID" uz rāmja nekādā ziņā nebija dzēsts", pašu par sevi nevar pierādīt strīdus zīmoga "viltus pozitīvu rezultātu".

147 Otrkārt, ir jāpārbauda, vai prasītājas izvirzītie apstākļi var likt apšaubīt iepriekš minēto pierādījumu pierādīšanas vērtību. Prasītāja šajā ziņā atsaucas uz to, ka uzraksti "VOID" esot bijuši redzami tikai ļoti vāji un katrā ziņā ne uz visas strīdus zīmoga virsmas un ka Komisija esot kļūdaini pamatojusies uz 2006. gada 30. maija pēcpusdienā veiktajām strīdus zīmoga daļas, kas bija palikusi pielīmēta pie telpas G.505 durvīm, fotogrāfijām.

148 Pirmkārt, lai apgalvotu, ka uzraksti "VOID" bija redzami tikai ļoti vāji un tikai vienā strīdus zīmoga daļā, prasītāja pamatojas uz to, ka viens *Bundeskartellamt* ierēdnis esot norādījis, ka dažās vietās papīru šķērsojošā zīme "VOID" bija vāji redzama, un uz to, ka pārbaudes grupas locekļiem un prasītājas pārstāvjiem pirmajā brīdī esot bijušas šaubas par strīdus zīmoga izmaiņu esamību, ko apstiprinot strīdus zīmoga stāvokļa un zīmogu, kas bija uzlikti citās ēkas daļās, stāvokļa salīdzinājums *de visu*. Dažas inspektoru deklarācijas turklāt esot pretrunā aizzīmogojuma pārplēšanas protokolam.

149 Vispirms ir jākonstatē, ka prasītāja neapstrīd, ka 2006. gada 30. maija rītā uz strīdus zīmoga vai vismaz uz vienas tā daļas uzraksti "VOID" faktiski bija redzami. Prasītāja arī neapstrīd, ka zem zīmoga un tā labajā pusē ir bijušas līmes pēdas. Kā ir apstiprinājusi *3M*, atbildot uz Komisijas 2006. gada 5. septembra informācijas pieprasījumu,

uzrakstu "VOID" parādīšanās norāda uz to, ka uzlīme tikusi pārvietota. No tā izriet, ka aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā Komisija pamatoti varēja konstatēt, ka strīdus zīmogs ticis pārplēsts. Turklāt, kā ir norādījusi Komisija, lai gan konstatējumi par uzrakstu "VOID" parādīšanos ir tikuši norādīti aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā, prasītāja savā papildu paziņojumā aizzīmogojuma pārplēšanas protokolam šajā ziņā nav izteikusi nekādus apsvērumus (apstrīdētā lēmuma 13. apsvērums).

150 Turpinot, strīdus zīmoga stāvokli ar saviem paziņojumiem ir apstiprinājuši astoņi inspektori, kas ir bijuši klāt uz vietas (skat. iepriekš 139. punktu). Šajā ziņā prasītājas apgalvojumu, ka dažu inspektoru deklarācijas esot pretrunā aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā iekļautajiem konstatējumiem, nevar atbalstīt. Tātad nedz *P.* ziņojums, saskaņā ar kuru "dažās vietās papīru šķērsojošā zīme "VOID" bija vāji redzama", nedz arī *L.* apgalvojums, ka "viņš uz durvīm labajā pusē no strīdus zīmoga esot redzējis četrstūrainus traipus un neesot piešķīris īpašu uzmanību tam, ka uz strīdus zīmoga bijusi redzama zīme "VOID"", neapšauba nedz uzrakstu "VOID" parādīšanos uz strīdus zīmoga, nedz arī padara par spēkā neesošiem aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā iekļautos konstatējumus vai visus iepriekš 140.–145. punktā norādītos citu inspektoru paziņojumus.

151 Visbeidzot saistībā ar strīdus zīmoga stāvokļa salīdzināšanu ar to zīmogu stāvokli, kuri bija uzlikti citās ēkas daļās, kas atbilstoši prasītājas viedoklim parādot šaubu par izmaiņām strīdus zīmogā esamību, ir uzskatāms, kā Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 76. apsvērumā, ka, tā kā šis aizzīmogojuma pārplēšanas gadījums ir pirmais un tā kā tas nebija tāds aizzīmogojuma pārplēšanas gadījums, kad zīmogs tiktu pārrauts, tad šķiet pamatoti, ka inspektori ir nodrošinājušies, veicot salīdzināšanu ar citiem zīmogiem. Katrā ziņā ar to, ka pārbaudes grupa veica strīdus zīmoga stāvokļa

salīdzināšanu ar zīmogiem, kas bija uzlikti citās ēkas daļās, nevar apšaubīt aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā iekļautos konstatējumus attiecībā uz strīdus zīmoga fizisko stāvokli, un tātad prasītājas apgalvojumi neattiecas uz lietu.

152 Otrkārt, saistībā ar argumentu, ka, lai konstatētu strīdus zīmoga stāvokli, Komisija ir kļūdaini balstījusies uz fotogrāfijām, kuras, izmantojot mobilo telefonu, tika uzņemtas tikai 2006. gada 30. maija pēcpusdienā, ir jākonstatē, ka tas ir balstīts uz kļūdainu premisu.

153 No apstrīdētā lēmuma 74. un 75. apsvēruma izriet, ka, lai konstatētu aizzīmogojuma pārplēšanu, Komisija ir pamatojusies uz strīdus zīmoga stāvokli 2006. gada 30. maija rītā, kas it īpaši raksturojās ar uzrakstiem "VOID" uz visas virsmas. Saistībā ar šī konstatējuma pierādījumu Komisija apstrīdētā lēmuma 76. apsvērumā ir norādījusi, ka pārbaudes grupas atbildīgā persona un *Bundeskartellamt* pārstāvis ir sastādījuši aizzīmogojuma pārplēšanas protokolu, klātesot prasītājas pārstāvjiem. Turklāt tā ir piebildusi, ka tajā aprakstīto strīdus zīmoga stāvokli, tas ir, uzraksta "VOID" parādīšanos uz lielas tā virsmas daļas, ir vienbalsīgi apstiprinājusi pārbaudes grupa, kura par šo jautājumu tikusi izjautāta. Kā ir norādīts iepriekš 146. punktā, ar šiem elementiem pietiek, lai pierādītu pārkāpumu.

154 Šajā kontekstā, neesot vajadzībai spriest par strīdus zīmoga fotogrāfiju pierādīšanas spēku, ar prasītājas argumentiem attiecībā uz to, ka minētās fotogrāfijas Komisija esot uzņēmusi pēc telpas G.505 durvju atvēršanas, nevar likt apšaubīt iepriekš 153. punktā norādīto pierādījumu pierādīšanas spēku un tie ir jānoraida.

155 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāja, kurai ir pienākums pierādīt tās apgalvotos apstākļus, nav pierādījusi 2006. gada 30. maija rītā veiktā aizzīmogojuma pārplēšanas konstatējuma neatbilstību.

156 Šādos apstākļos prasītājas ceturtais pamats ir jānoraida.

Par piekto pamatu attiecībā uz, iespējams, kļūdainu pieņēmumu par drošības plēves piemēroto raksturu oficiālai Komisijas zīmogu uzlikšanai

Lietas dalībnieku argumenti

157 Prasītāja norāda, ka, uzskatot, ka drošības plēve bija piemērota oficiālai zīmogu uzlikšanai izmeklēšanas procedūrā, Komisija esot pieļāvusi kļūdu.

158 Pirmkārt, drošības plēve esot tikusi izstrādāta, lai pierādītu, ka "nodrošinātā tilpne vai produkts" nekādā gadījumā nav ticis atvērts. Šajā ziņā drošības plēves izmantotājs piekrītot, ka gadījumā, ja drošības plēves reakcija ir pozitīva, nav iespējams *a posteriori* zināt, vai runa ir par "viltus pozitīvu rezultātu" vai ar attiecīgo produktu patiešām ir notikušas manipulācijas.

159 Turpretim procedūrās, kas tiek veiktas atbilstoši Regulai Nr. 1/2003, ņemot vērā it īpaši par aizzīmogojuma pārplēšanu piemērojamos sodus, neesot piemēroti likt attiecīgajam uzņēmumam uzņemties "viltus pozitīva rezultāta" risku. Komisijai vajagot izmantot drošības plēvi, kuras gadījumā "viltus pozitīva rezultāta" rašanās būtu *a priori* izslēgta.

160 Komisija nevarot pamatoties uz *3M* apgalvojumu, atbilstoši kuram šai pēdējai līdz šim brīdim nav zināmas nekādas sūdzības attiecībā uz drošības plēves veida plēvju nepilnīgu funkcionēšanu (apstrīdētā lēmuma 55. apsvērums), jo tad, ja ir "viltus pozitīvs rezultāts", šādu plēvju izmantotājiem neesot iemesla iesniegt sūdzības.

161 Otrkārt, prasītāja norāda, ka strīdus zīmoga glabāšanas termiņš esot ticis pārsniegts. Institūta ekspertīzes parādot, ka jo drošības plēve ir vecāka, jo tā ir mazāk uzticama un ir vairāk jutīga attiecībā pret "ārējo ietekmi".

162 Pat ja, atbildot uz 2006. gada 8. decembra informācijas pieprasījumu, *3M* vispirms liek saprast, ka drošības plēve var pareizi funkcionēt pēc glabāšanas laika, kas pārsniedz divus gadus, *3M* izvairoties galīgā veidā paust nostāju par drošības plēves glabāšanas termiņu. Turklāt, minimizējot laika rituma ietekmi uz drošības plēvi, *3M* neievērotu pašreizējo zinātnes un tehnikas attīstības stadiju attiecībā uz uzlīmju, kas jūtīgas pret spiedienu, novecošanās pazīmēm. Katrā ziņā ražotāja sniegtās norādes nevarot sniegt nekādu pierādījumu attiecībā uz strīdus zīmoga efektivitāti tieši faktu rašanās brīdī un pēc savas dabas nevar aizstāt "neitrāla eksperta" vērtējumu. *Kr.* ekspertīžu rezultāti nenovēršot šaubas par strīdus zīmoga efektivitāti, jo ekspertīzēs netiekot ņemta vērā ne laika vai *Synto* ietekme uz zīmogu, ne arī tā ilglaicīgās stiepes durvju spraugas zonā ietekme durvju ilgstošas vibrācijas un vienlaikus pastāvošo bīdes spēku gadījumā.

163 Saistībā ar Komisijas izteikto kritiku attiecībā uz institūta izmantoto novecošanās simulēšanu prasītāja norāda, ka tā atbilstot zinātnes prasībām. Novecošanās, pastiprinot to ar nelielu temperatūras paaugstināšanu, esot bijusi vajadzīga, jo novecošanos citādi nevarot novērtēt.

164 Treškārt, *3M* atteikumam atzīt "viltus pozitīvu rezultātu" iespēju (apstrīdētā lēmuma 68. apsvērums) neesot nozīmes un katrā ziņā tas neesot pamatots. Ar klientu sūdzību attiecībā uz "viltus pozitīviem rezultātiem" iespējamo neesamību nepietiekot, lai pamatotu šādu rezultātu neiespējamību. Turklāt *3M* norādes par ierobežoto zīmoga glabāšanas laiku neesot ticamas un esot pretējas tehniskajā specifikācijā iekļautajām norādēm. Turklāt no minētā paziņojuma izrietot, ka ievērojama ekonomiska kaitējuma rašanās riska gadījumā drošības plēve pati par sevi nav piemērots nodrošināšanās līdzeklis. Šajā ziņā gadījumos, kad varētu iestāties smagas sekas, *3M* iesakot izmantot papildu drošības līdzekļus, un Komisija tādējādi esot varējusi uz durvīm izmantot vairākus zīmogus. Papildu pasākumu neveikšanas sekas no Komisijas puses, kā arī no tās izrietošās pierādīšanas problēmas esot attiecināmas uz Komisiju.

165 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

166 Ar savu pamatu prasītāja vēlas pierādīt, ka drošības plēve esot tikusi izstrādāta, lai pierādītu, ka "nodrošināta tilpne vai produkts" nekādā gadījumā nav ticis atvērts. Tomēr tā neesot piemērota oficiālai zīmogu uzlikšanai Komisijas konkurences tiesību jomā veiktas izmeklēšanas ietvaros.

167 Pirmkārt, ir jāatzīmē, ka no tehniskās specifikācijas izriet, ka šī produktu līnija tikusi izveidota, lai, bojājumu produktā rašanās ceļā, norādītu uz manipulācijām gadījumā, ja ir veikts mēģinājums noņemt uzlīmi. Tieši tādā veidā Komisija šī veida drošības plēvi izmanto savas izmeklēšanas ietvaros. Protams, nodaļā "izmantošanas piemēri" *3M* attiecībā uz šādu drošības plēvi iesaka šādus lietojuma veidus: "nepārvietojamas etiķetes automašīnām, elektriskajām mājsaimniecības iekārtām un elektronikai; neviltojamas etiķetes un zīmogi brīvā pārdošanā esošajiem medikamentiem un citām iepakojuma formām". Tomēr to, ka drošības plēves izmantošana, ko Komisija veic savas izmeklēšanas gaitā, tehniskajā specifikācijā tieši nav norādīta, nevar interpretēt kā šādu drošības plēves izmantošanu izslēdzošu faktu, jo ražotāja ieteiktais izmantošanas veidu saraksts nav izsmeļošs. Katrā ziņā prasītāja nav sniegusi pierādījumus, ka minētās izmeklēšanas gaitā šāda drošības plēvju veida izmantošana būtu nepiemērota.

168 Lai gan, protams, kā norāda prasītāja, ražotājs gadījumā, ja "manipulācijām varētu būt ļoti smagas sekas, tādas kā ievērojami finansiālie zaudējumi", līdzās tā produkta izmantošanai iesaka izmantot papildu drošības līdzekļus, ir jākonstatē, kā tas izriet no tehniskās specifikācijas, ka šāda veida pasākumi tiek ieteikti tiktāl, ciktāl *3M* nevar izslēgt "viltus pozitīva rezultāta" iespēju.

169 Otrkārt, kā norādīts iepriekš 103. punktā, aizzīmogošanas protokolā ir noteikts, ka aizzīmogošana ir notikusi atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta d) apakšpunktam un ka atbilstoši minētās regulas 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam gadījumā, ja tīši vai neuzmanības dēļ aizzīmogojums ir pārplēsts, var tikt uzlikts naudas

sods. Turklāt Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta d) apakšpunktam atbilstošu aizzīmogošanu prasītājas pārstāvis, uzliekot savu parakstu aizzīmogošanas protokolā, ir atzinis. Kā ir norādīts iepriekš 104. punktā, tikai atbilstošu zīmoga uzlikšanu var uzskatīt par tādu, kas ir saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 20. panta 2. punkta d) apakšpunktu. Tātad, ja prasītājai būtu bijušas šaubas par Komisijas izmantotās drošības plēves piemēroto raksturu tam, lai uzliktu zīmogus atbilstoši minētajai tiesību normai, var uzskatīt, ka strīdus zīmoga izlikšanas gaitā tā nekavējoties būtu izteikusi savus iebildumus, jo aizzīmogošanas nozīme tai ir bijusi pilnībā skaidra. Tomēr prasītāja nekādus šāda veida apsvērumus nav izteikusi.

170 Treškārt, attiecībā uz prasītājas argumentiem saistībā ar strīdus zīmoga derīguma termiņa pārsniegšanu, kas esot ietekmējis jutību pret "ārējo ietekmi", durvju ilgstošām vibrācijām un vienlaikus pastāvošiem bīdes spēkiem kā arī *Synto* izmantošanu, ir jākonstatē, ka tie skar nevis drošības plēves piemēroto raksturu oficiālai zīmogu uzlikšanai, bet drīzāk "alternatīvu scenāriju", kas varētu būt radījuši strīdus zīmoga 2006. gada 30. maijā konstatēto stāvokli, iespējamo neievērošanu no Komisijas puses, kas ir prasītājas sestā pamata priekšmets. Tādējādi ir jānorāda uz argumentiem saistībā ar minētā pamata izskatīšanu.

171 No iepriekš minētā izriet, ka piektais pamats ir jānoraida.

Par sesto pamatu par "alternatīvu scenāriju", kas varētu būt radījuši strīdus zīmoga stāvokli, neievērošanu no Komisijas puses

Lietas dalībnieku argumenti

172 Prasītāja norāda, ka, ievērojot maksimu *in dubio pro reo*, Komisija neesot iesniegusi pietiekamus aizzīmogojuma pārplēšanas pierādījumus.

173 Vispirms prasītāja paskaidro, ka, ņemot vērā institūta ekspertīzes, tā esot pierādījusi, ka uzrakstu "VOID" parādīšanos uz strīdus zīmoga varēja izraisīt cita "ārējā ietekme", nevis tā atlīmēšana.

174 Pirmkārt, prasītāja norāda, ka maksimālais strīdus zīmoga glabāšanas termiņš esot pārsniegts. Prasītājas eksperti esot pierādījuši, ka ar laiku drošības plēves uzticamība samazinās un līdz ar to jutība pret "ārējo ietekmi" palielinās. Šajā lietā esot ticis noteikts, ka strīdus zīmogs vismaz par pusotru gadu ir pārsniedzis ražotāja minēto maksimālo glabāšanas termiņu.

175 Otrkārt, prasītāja norāda uz *Synto* noteicošo ietekmi. Atbildot uz 2006. gada 9. augusta informācijas pieprasījumu, prasītāja jau esot norādījusi, ka telpu uzkopšanas sabiedrības darbiniece nav izslēgusi, ka strīdus zīmogu tā bija notīrījusi, izmantojot ar *Synto* piesātinātu lupatu. Institūta III ekspertīze ļaujot pierādīt drošības plēves

ierobežoto funkcionalitāti un tās pieaugošo tendenci radīt "viltus pozitīvu rezultātu" gadījumā, ja pirms tam plēvi notīra, izmantojot *Synto*. Saistībā ar drošības plēves nonākšanu saskarsmē ar *Synto* institūta II ekspertīzē esot arī norādīts uz drošības plēves nelielas nobīdes fenomena iespēju, kas izriet no bīdes spēkiem, pastāvot vilcei un spiedienam.

176 Prasītāja arī norāda, ka atbilstoši telpu uzkopšanas sabiedrības darbinieces deklarācijai izmantotā mikrošķiedru lupata tad, kad ar to tika notīrīts strīdus zīmogs, ir bijusi ļoti mitra, no kā izrietot, ka nevar izslēgt tā kontaktu ar lielu *Synto* daudzumu. Pretēji Komisijas norādītajam institūta izmēģinājumi esot tikuši veikti ar *Synto* un nevis ar *Synto Forte*. Attiecīgā produkta nosaukums šajā ziņā nesniedzot nekādas norādes par tā faktisko sastāvu. Lai gan, protams, institūta II ekspertīzē ir ietvertas atsauces uz *Synto Forte*, izmantotais tīrīšanas līdzeklis esot bijis *Synto*. Prasītāja apstrīd *Kr.* ziņojuma rezultātus, saskaņā ar kuriem *Synto* neietekmējot zīmoga efektivitāti. *Kr.* neesot pārbaudījis, kāda ietekme ir *Synto* nokļūšanai gar malu zem plēves, ilgākā laikā iedarbojoties tangenciāliem spēkiem, kas esot varējuši radīt blakus zīmogam esošās līmes paliekas. Neesot izslēgts, ka kopējā ietekme, ko attiecībā uz zīmoga pret mitrumu jutīgo akrila līmi ir radījis *Synto*, un vāja mehāniskā iedarbība varētu radīt uzrakstu "VOID" parādīšanos uz strīdus zīmoga.

177 Treškārt, prasītāja atsaucas uz gaisa mitruma noteicošo ietekmi. No institūta III ekspertīzes izrietot, ka gaisa mitrums, kas pārsniedz 60 %, ievērojami ietekmē drošības plēves funkcionēšanu un rada "viltus pozitīvu rezultātu" iespējas palielināšanos. Naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju Minhenē gaisa mitrums esot pārsniedzis 80 %.

178 Prasītājas G ēkā instalētā klimata sistēma principā neieslēdzoties gadījumā, ja ārējais gaisa mitrums ir ievērojams, lai izvairītos no kondensāta rašanās uz dzesēšanas paneļiem. Attiecīgajā laikposmā klimata iekārtas regulējošai tehnikai turklāt vairākkārtēji bijušas problēmas, kas esot izraisījušas to, ka klimata iekārtā paredzētās papildu mitrināšanas automātiskā atslēgšana, pastāvot noteiktam ārējam gaisa mitruma līmenim, nav funkcionējusi, ko Komisija neesot apstrīdējusi.

179 Šajā kontekstā Komisijas apgalvojums, ka prasītāja neesot nedz minējusi, nedz it īpaši pierādījusi, kāpēc strīdus zīmogs esot bijis pakļauts augstam mitruma līmenim, neattiecoties uz lietu (apstrīdētā lēmuma 94. apsvērums). Procedūras laikā Komisija pati gaisa mitrumam esot piešķīrusi noteicošu nozīmi. 2007. gada 19. oktobra informācijas pieprasījumā Komisija esot lūgusi detalizētu informāciju par gaisa mitrumu attiecīgajā naktī.

180 Ceturtkārt, prasītāja norāda uz vibrāciju noteicošo ietekmi. No institūta I ekspertīzes izrietot, ka strīdus zīmoga stāvokli ar pietiekamu varbūtību varētu izskaidrot arī vibrācijas, kurām telpas G.505 durvis un sienas varētu būt pakļautas blakus telpu izmantošanas dēļ, kā arī pietiekami būtiskas durvju kustības dēļ, pat ja tās ir aizslēgtas ar atslēgu. Turklāt šo rezultātu ilustrējot prasītājas 2006. gada 6. decembra uzklausīšanā pie uzklausīšanas amatpersonas projicētās filmas. Telpas G.505 blakus telpas esot bijušas rezervētas nākamās dienas sanāksmes vajadzībām. Tajās visu laiku nāca un gāja cilvēki, kādēļ blakus telpas durvis varēja tikt aizcirstas un tas esot varējis radīt vibrācijas. Tāpat neesot iespējams izslēgt, ka personas, kas ir sajaukušas telpas vai kas nebija informētas par telpas G.505 izmantošanas izmaiņām, ir raustījušas šīs pēdējās minētās durvis. Prasītājai nevarot pārmest, ka tā nav novērsusi šāda veida incidentus, jo drošības plēves paaugstinātā jutība un tās tendence radīt "viltus pozitīvu rezultātu"

neesot bijusi paredzama un šī iemesla dēļ tā esot varējusi būt pārliecināta, ka durvju aizslēgšana pietiekami nodrošina strīdus zīmogu. Prasītāja šajā ziņā piedāvā atbilstoši Reglamenta 65. panta c) punktam kā liecinieku uzklausīt *E.ON Facility Management GmbH* darbinieku.

181 Piektkārt, prasītāja uzsver, ka strīdus zīmoga maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšanas, *Synto* iedarbības, gaisa mitruma, kā arī vibrāciju kombinācija droši vien esot radījusi drošības plēves paaugstināto jutību, kas esot bijusi strīdus zīmoga stāvokļa iemesls.

182 Sestkārt, no izmeklēšanas attiecībā uz vietu, kur tikušas uzglabātas telpas G.505 atslēgas, kā arī atslēgu turētāju rīcības izrietot, ka minētās durvis naktī no 2006. gada 29 maija uz 30. maiju nevarēja tikt atvērtas. Prasītāja lūdz, lai saskaņā ar Reglamenta 65. panta c) punktu par to tiktu sniegti pierādījumi, uzklausot atslēgu turētājus.

183 Otrām kārtām, prasītāja norāda, ka Komisija esot pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka apstākļi, kādos institūta eksperti ir veikuši savus izmēģinājumus, lielā mērā neatbilst tehniskiem nosacījumiem uz vietas (apstrīdētā lēmuma 67. apsvērums).

184 Pirmkārt, prasītāja uzskata, ka Komisijas argumenti attiecībā uz to, ka institūta izmēģinājumos netika izmantoti oriģināli zīmogi (apstrīdētā lēmuma 27., 29. un 35. apsvērums), neattiecoties uz lietu. Prasītājas eksperts nekad neesot piekritis tam, ka secinājumi attiecībā uz noteikta izmēra zīmogu var būt nozīmīgi tikai attiecībā uz tāda paša

izmēra zīmogu. Vienkārši esot jānorāda, ka pretestības vērtības nevar pēc vēlēšanās pārnest "no lielām uz mazām". Tā uzsver, ka zīmogu tendences radīt "viltus pozitīvus rezultātus" pierādījums neesot atkarīgs no noteiktu absolūto vērtību konstatējuma vai mērījumiem. Ņemot vērā, ka veiktajās analīzēs institūta izmantotie paraugi vienmēr esot bijuši tāda paša izmēra, tā secinājumi esot precīzi pat tad, ja absolūtās vērtības var atšķirties. Šī iemesla dēļ arī neesot vajadzības izmantot identiska izmēra paraugus.

185 Prasītāja piebilst, ka gadījumā, ja Vispārējā tiesa uzskatītu, ka noteicošas ir oriģinālā zīmoga kvalitātes, Komisija neesot veikusi tādu pierādījumu administrēšanu, kurā būtu ievērotas tās tiesības uz aizstāvību, un ka šī iemesla dēļ Komisija neesot tiesīga norādīt, ka institūta eksperti nav izmantojuši oriģinālus zīmogus. Ar 2006. gada 10. oktobra vēstuli prasītāja esot lūgusi nosūtīt oriģinālos zīmogus (skat. arī apstrīdētā lēmuma 21. apsvērumu), kurus Komisija būtu varējusi viegli padarīt par spēkā neesošiem, izdurot tajos caurumus, atstājot uz tiem nenoņemamu marķējumu vai citā veidā. Falsifikācijas risks esot bijis minimāls, un prasītāja un tās eksperti turklāt būtu varējuši parakstīt atbildības deklarāciju. Komisija esot piekritusi vienīgi tam, lai prasītājas eksperti oriģinālo zīmogu analīzes veiktu, klātesot Komisijas ierēdņiem, kas neesot bijis iespējams praktiski, jo "statistiski apstiprinātai" vairāku izmēģinājumu īstenošanai esot bijis vajadzīgs būtisks individuālu analīžu skaits, kas būtu bijis jāveic vairāku nedēļu garumā un kas veicamas laboratorijā. Esot maz ticams, ka uz šo izmēģinājuma laiku Komisija būtu piekritusi nodot prasītājas rīcībā darbinieku.

186 Otrkārt, atteikuma nodot prasītājas rīcībā oriģinālus zīmogus dēļ prasītāja esot bijusi spiesta simulēt maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšanu. Šajā ziņā izvēlētā novecināšanas metode — drošības plēves pakļaušana tvaika ietekmei — sniedzot pilnībā

ticamus rezultātus. Līdzīgi Komisijas norādīto periodisko "kritisko punktu" neesamību institūta II un III ekspertīzes diagrammās, kurus esot bijis iespējams konstatēt *Kr.* ziņojumā (apstrīdētā lēmuma 67. apsvērums), varot izskaidrot fakts, ka institūts esot izmantojis ar sliedi ar gaisa piedziņu aprīkotu izmēģinājuma ierīci, kas esot lielā mērā atņēmusi "*slip-stick* efektu" (slīdēšanas-pieķeršanās efektu), kurš ir atbildīgs par minēto kritisko punktu veidošanos. Šajā ziņā prasītāja saskaņā ar Reglamenta 65. panta c) punktu lūdz kā liecinieku uzklausīt institūta ekspertu.

187 Treškārt, 2006. gada 29. maijā uzlikto citu zīmogu reakcijas neesamībai neesot nozīmes. Minētie zīmogi esot tikuši uzmantoti citā ēkā, kas esot bijusi uzcelta pavisam citā veidā. Neskarot starp ēkām esošās atšķirības izmantoto celtniecības materiālu un durvju jutības pret vibrāciju ziņā, citi zīmogi neesot obligāti bijuši pakļauti tādam pašam gaisa mitrumam (apstrīdētā lēmuma 92. apsvērums).

188 Trešām kārtām, prasītāja norāda, ka *Kr.* ziņojumi neesot ticami, nedz aplūkojot no materiālā viedokļa, nedz arī no tehniski zinātniskā viedokļa.

189 Pirmkārt, *Kr.* ziņojumi esot tikuši balstīti uz kļūdainu hipotēzi, ka 2006. gada 30. maija pēcpusdienā uzņemtās fotogrāfijas atspoguļojot strīdus zīmogu stāvoklī, kādā tas ir bijis 2006. gada 30. maija rītā. Tomēr fotogrāfijas ir tikušas uzņemtās tikai pēc telpas G.505 durvju vairākkārtējas atvēršanas un aizvēršanas. Nepastāvot pareizai premisai, izklāstam neesot pierādīšanas spēka.

190 Otrkārt, *Kr.* esot pamatojies uz ļoti ierobežotu "durvju kustību" 0,53 mm platumā, kamēr institūts esot konstatējis, ka starp telpas G.505 durvju paneli un tā rāmi ir varējusi būt kustība ar minimālo apmēru 2 mm. Tādējādi *Kr.* veiktais strīdus zīmoga iespējamās stiepšanas vibrāciju dēļ novērtējums esot pārāk reducēts. Turklāt pretēji tam, ko uzskatot Komisija (apstrīdētā lēmuma 79. apsvērums), "durvju kustība" 2 mm platumā un citi attiecīgajā dienā prevalējošie apstākļi izskaidrojot, ka strīdus zīmogs esot varējis slīdēt uz virsmas.

191 Treškārt, no apstrīdētā lēmuma (apstrīdētā lēmuma 91. apsvērums) izrietot, ka Komisija pati ir atzinusi, ka drošības plēve nav gaisa mitruma necaurlaidīga. Šajā ziņā vispirms *3M* tehniskajā specifikācijā sniegtās norādes šajā lietā neesot piemērojamas, jo tās esot vienkārši orientējošas norādes par produkta īpašībām un attiecoties tikai uz nerūsējošā tērauda testa virsmu. Turpinot, drošības plēve gaisa mitruma ietekmei esot bijusi pakļauta ne vien pēc tam, kad tā tika noņemta no savas pamatnes un pielīmēta pie durvīm, bet arī tad, kad tā vēl atradās uz savas pamatnes, kas esot ar silikonu pārklāts papīrs. Visbeidzot, nepamatotais Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru no visām līmvielām akrilātu grupa esot tā, kurai piemīt visaugstākā noturība pret mitrumu, neesot nozīmīgs, jo institūts esot noteicis, ka uz strīdus zīmoga izmantotā akrilāta līme nav pietiekami noturīga pret mitrumu. *Kr.* ekspertīžu ietvaros neesot izskatīts jautājums, vai mitruma iedarbība ir varējusi radīt drošības plēves "viltus pozitīvu rezultātu", tas ir, vai uzraksti "VOID" ir varējuši parādīties, pat nepastāvot "ārējai ietekmei".

192 Ceturtkārt, prasītāja norāda, ka uz vietas veiktajiem testiem nevarot būt piemērojams "statistisks apstiprinājums", kas esot nepieciešams zinātniski pamatota secinājuma izdarīšanai. *Kr.* laboratorijā veiktajiem izmēģinājumiem, ņemot vērā, ka lielākā šo izmēģinājumu daļa esot tikusi veikta uz krāsota skārda, arī neesot nozīmes. Šībrīža

zinātnes attīstības stadijā esot atzīts, ka uz krāsotas virsmas un elektriski oksidēta alumīnija akrilāta līmes parāda dažādas īpašības. Tādējādi ikviens secinājums attiecībā uz telpas G.505 durvīm esot *a priori* izslēgts.

193 Piektkārt, prasītāja uzskata, ka *Kr.* II ziņojumā eksperts neesot atzinis iespēju, ka strīdus zīmogs varēja būt uzlikts tādā veidā, ka virs spraugas starp durvju paneli un to rāmi tas bija nostiepts. 2007. gada 26. aprīlī, apmeklējot konkrēto vietu, *Kr.* esot izvairījies no strīdus zīmoga jebkāda veida nostiepšanas spraugas un durvju sektorā un turklāt pirms durvju kratīšanas tas uz durvīm esot uzlicis vairākus pašlīmējošus zīmogus, kas esot izraisījis durvju kustināšanas spēka vājināšanos. Saskaņā ar institūta I ekspertīzi pašlīmējošs zīmogs gadījumā, ja attiecībā uz to ilgāku laiku un vairākkārtēji iedarbojas spēki, esot pakļauts nelielām nobīdēm. Tomēr neesot izslēgts, ka 2006. gada 29. maijā strīdus zīmogs ir ticis uzlikts tādā veidā, ka virs spraugas starp durvju paneli un to rāmi tas bija nostiepts.

194 Sestkārt, Komisija arī neesot ņēmusi vērā, ka visām tās eksperta apmeklējuma uz vietas gaitā uzliktajām drošības plēvēm pēc to noņemšanas esot bijuši atlocīti stūri. Tātad, manipulācijas ar strīdus zīmogu nolūkā to noņemt obligāti būtu radījušas acīmredzamas bojājuma pazīmes. Tomēr strīdus zīmogam neesot bijis neviens atlocīts stūris. Tātad naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju strīdus zīmogs neesot varējis tikt noņemts. Šajā ziņā prasītāja piedāvā saskaņā ar Reglamenta 65. panta c) punktu kā liecinieku uzklausīt tās advokātu, kā arī *E.ON* darbinieku.

195 Septītkārt, *Kr.* neesot pietiekami ņēmis vērā noteiktu efektu (tādu kā strīdus zīmoga glabāšanas termiņa pārsniegšana, iepriekšējie bojājumi, vibrāciju esamība, būtisks gaisa mitrums, kā arī tīrīšanas līdzekļa iedarbība), iespējams, kombinētu iedarbību. Strīdus zīmogs esot bijis uzlikts aptuveni uz 14 stundām, un tādēļ tas esot bijis pakļauts "ārējai ietekmei", tādai kā gaisa mitrums un iespējamas vibrācijas. *Kr.* tāpat neesot ņēmis vērā "iedomājamos scenārijus" saistībā ar tīrīšanas līdzekļa iedarbību. Proti, tas esot balstījies tikai uz produkta iedarbību 30 minušu laikā, lai gan šīs lietas ietvaros nevarot izslēgt, ka tīrīšanas līdzekļa bojājošā iedarbība attiecībā uz strīdus zīmogu ir varējusi pastāvēt ilgāk. Tāpat neesot iespējams izslēgt, ka strīdus zīmogs, kas ilgākā laikposmā ir bijis nostiepts, būtu pavisam nenozīmīgi pārvietojies.

196 Ceturtām kārtām, prasītāja norāda, ka "viltus pozitīvs rezultāts" esot iespējams atbilstoši pašas Komisijas apstrīdētajā lēmumā iekļautajam izklāstam (apstrīdētā lēmuma 7., 74. un 75. apsvērums). Komisija uzskatot, ka uzrakstu "VOID" rašanos, kā arī līmes paliekas zīmoga aizmugurē var izskaidrot tikai ar zīmoga noņemšanu un atkārtotu uzlīmēšanu. Tādējādi *a contrario* esot jāsecina, ka neskartie uzraksti "VOID" pierādot, ka zīmoga noņemšana un atkārtota uzlīmēšana ir izslēgta. 2006. gada 31. maija papildu paziņojumā prasītāja esot norādījusi, ko Komisija neapstrīdot, ka uzraksti "VOID" uz telpas G.505 durvju rāmja (un nevis, kā uzskata Komisija, uz durvīm un to rāmja; skat. apstrīdētā lēmuma 75. apsvērumu) nekādā ziņā neesot bijuši dzēsti un ka šī iemesla dēļ tad, kad 2006. gada 30. maijā strīdus zīmogs tika noņemts, lai to aizstātu, tie esot bijuši pilnībā neskarti (apstrīdētā lēmuma 13. apsvērums). Tādējādi pašas Komisijas sniegtais izklāsts parādot, ka attiecīgajā laikposmā G.505 durvju rāmim piestiprinātā strīdus zīmoga daļa nav tikusi noņemta no attiecīgās virsmas, bet tomēr uz tās bija redzamas zīmes "VOID".

197 Prasītāja piebilst, ka esot dabiski, ka dažādi spontāni skaidrojumu mēģinājumi, ko tā attiecībā uz strīdus zīmoga stāvokli ir sniegusi 2006. gada 30. maijā, nav bijuši pilnībā saskanīgi. Nedz prasītājas darbinieki, nedz arī pakalpojumu sniedzēji nezinot strīdus zīmoga stāvokļa iespējamo izmaiņu patieso iemeslu.

198 Komisija lūdz pamatu noraidīt.

Vispārējās tiesas vērtējums

199 Kā ir atgādināts iepriekš 55. un 56. punktā, saistībā ar konkurences tiesību normu pārkāpuma pierādīšanas pienākumu, ja Komisija pamatojas uz tiešiem pierādījumiem, kas principā ir pietiekami, lai pierādītu pārkāpuma esamību, attiecīgajam uzņēmumam nepietiek ar norādi uz iespēju, ka pastāv apstāklis, kas varētu ietekmēt minēto pierādījumu pierādīšanas spēku, lai Komisija uzņemtos pierādīšanas pienākumu, ka pierādījumu pierādīšanas spēku šis apstāklis nav varējis ietekmēt. Tieši pretēji, izņemot gadījumus, kad attiecīgais uzņēmums šādu pierādījumu nevar sniegt pašas Komisijas rīcības dēļ, attiecīgajam uzņēmumam tiesiski pietiekamā veidā ir jāpierāda, pirmkārt, apstākļa, uz ko tas norāda, esamība un, otrkārt, ka ar šo apstākli tiek apšaubīts pierādījumu, uz ko balstās Komisija, pierādīšanas spēks.

200 Kā ir ticis konstatēts iepriekš 146. punktā, pierādījumi, uz kuriem Komisija ir balstījusies apstrīdētajā lēmumā (8., 9., 74. un 75. apsvērums), ļāva secināt, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju strīdus zīmogs no telpas G.505 durvīm ir ticis noņemts un ka tātad, ņemot vērā uzrakstus "VOID" uz visas strīdus zīmoga virsmas un

līmes paliekas blakus zīmogam un tā aizmugurē 2006. gada 30. maija rītā, šajā laikposmā šīs durvis varēja būt atvērtas. Saistībā ar apstākļiem, kas atbilstoši prasītājas viedoklim ietekmējot minēto pierādījumu pierādīšanas spēku, tādējādi ir jāpārbauda, vai tā tiesiski pietiekamā veidā ir pierādījusi, pirmkārt, šo apstākļu esamību un, otrkārt, ka ar šiem apstākļiem tiek apšaubīts pierādījumu, uz ko balstās Komisija, pierādīšanas spēks.

201 Pirmkārt, prasītāja norāda, ka tā esot sniegusi pierādījumus par "ārējo ietekmi", kura esot bijusi uzrakstu "VOID" uz strīdus zīmoga rašanās iemesls un kura ietver maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšanu, tīrīšanas līdzekļa *Synto* ietekmi, gaisa mitrumu, vibrācijas vai arī dažādu elementu kombināciju.

202 Pirmkārt, saistībā ar prasītājas argumentu, ka uzraksti "VOID" uz strīdus zīmoga esot radušies maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšanas dēļ, un nepastāvot vajadzībai lemt par prasītājas argumentu, ka strīdus zīmogs vismaz par pusotru gadu esot pārsniedzis ražotāja ieteikto maksimālo glabāšanas termiņu, ir jākonstatē, ka prasītāja nav sniegusi pierādījumus, ka starp šādu iespējamu pārsniegšanu un uzrakstu "VOID" rašanos uz strīdus zīmoga virsmas pastāv cēloņsakarība.

203 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka, pirmkārt, strīdus zīmogs un citi, uz citām durvīm ar aizliegtu pieeju izmantotie zīmogi ir bijuši no vienas partijas (apstrīdētā lēmuma 69. apsvērums). Taču tikai uz strīdus zīmoga bija redzams uzraksts "VOID", kas liek izslēgt, ka

minēto uzrakstu iemesls būtu norādītā strīdus zīmoga maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšana. Otrkārt, prasītājas sniegtajā institūta III ekspertīzē katrā ziņā tika nevis noteikta "viltus pozitīva rezultāta" rašanās, izmantojot mākslīgi novecinātu drošības plēvi, bet gan izdarīta atsauce uz "paātrinātājā novecinātas zīmoga plēves pieķeršanās spēka nozīmīgām izmaiņām un [uz] paaugstinātu jutību saistībā ar burtu "VOID" parādīšanos". No tā izriet, ka pirmais arguments ir jānoraida.

204 Otrkārt, saistībā ar iespējamo *Synto* noteicošo ietekmi ir jānorāda, ka prasītāja nav sniegusi pierādījumus, ka *Synto* izmantošana rada zīmoga "viltus pozitīva rezultāta" risku.

205 Vispirms ir jānorāda, ka prasītājas apstiprinājumu, saskaņā ar kuru nevarot izslēgt, ka telpu uzkopšanas sabiedrības darbiniece pāri strīdus zīmogam varētu būt pārvilkusi ar lielu *Synto* daudzumu piesātinātu lupatu, šķiet, atspēko prasītājas neapstrīdētie *Kr.* konstatējumi, saskaņā ar kuriem *Synto* uzlikšana uz zīmoga ar lupatas palīdzību rada abrazīvu efektu, no kā izriet, ka uz lupatas būtu atrodama zīmoga tumši zilā krāsa. Taču telpu uzkopšanas sabiedrības darbiniece nekad nav norādījusi uz šādām strīdus zīmoga izmaiņām pēc telpas G.505 durvju notīrīšanas. Tieši pretēji, 2006. gada 6. septembrī, atbildot uz Komisijas informācijas pieprasījumu, telpu uzkopšanas sabiedrība ir norādījusi, ka pēc minēto durvju notīrīšanas apkopēja nav konstatējusi strīdus zīmoga izmaiņas. Tāpat nedz no aizzīmogojuma pārplēšanas protokola, nedz arī no prasītājas papildu paziņojuma neizriet, ka, konstatējot aizzīmogojuma pārplēšanu, inspektori būtu konstatējuši kādu strīdus zīmoga tumši zilās krāsas abrāziju.

206 Turpinot prasītājas sniegtās ekspertīzes nesniedz pierādījumu, ka tīrīšanas līdzekļa izmantošana rada zīmoga "viltus pozitīva rezultāta" risku, jo minētās ekspertīzes parāda tikai zīmoga "būtiski paaugstināto jutību". Turklāt, pat pieņemot, ka prasītājas sniegtās ekspertīzes parādot šāda riska esamību, ir jānorāda, ka nav noteikts, ka institūta izmēģinājumi ir tikuši veikti ar *Synto*, jo institūta II ekspertīzes rezultātos vismaz vienu reizi ir norādīts, ka šajos izmēģinājumos tika izmantots *Synto Forte*. Šajā ziņā ir jāatgādina, kā ir ticis norādīts iepriekš 80. punktā, ka no 2006. gada 5. septembra vēstules, ko telpu uzkopšanas sabiedrība ir adresējusi Komisijai, un it īpaši no šīs sabiedrības Komisijai sniegtās atbildes uz otro jautājumu izriet, ka *Synto* (un ne *Synto Forte*) faktiski tika izmantots, lai notīrītu telpas G.505 durvis. Nevar izslēgt, ka *Synto Forte* izmantošana būtu varējusi ietekmēt institūta ekspertīzes secinājumus.

207 Visbeidzot, no *3M* atbildes uz Komisijas informācijas pieprasījumu izriet, ka kopšanas līdzekļiem principā nav nekādas ietekmes uz zīmogiem. Tātad, *3M* ir norādījusi, ka "kopšanas produktiem principā nav nekādas ietekmes uz uzlīmi", ka "produkta materiāls ir poliesters, kas ir noturīgs pret šķīdinātājiem", un ka "produktam vajadzētu izturēt parasti lietotu tīrīšanas produktu ietekmi". Lai gan *3M* ir atzinusi, ka "nav veikusi specifiskus testus attiecībā uz [*Synto*]", tā ir norādījusi, ka atbilstoši tās viedoklim "galvenais risks, izmantojot tīrīšanas produktus, ir ietekme uz transformētā produkta drošības plēves priekšpusi — šajā gadījumā Komisijas izmantotajā zīmogā iekļauto zilo un dzelteno krāsu", un ka "tīrīšanas produktiem nevajadzētu ietekmēt līmējošā slāņa produkta aizmugurē pieķeršanos". Ir jānorāda, kā tas ir minēts iepriekš 205. punktā, ka Komisijas eksperts savos izmēģinājumos ir konstatējis tieši šādu abrazīvo efektu. Turklāt ir jākonstatē, ka Komisijas eksperts nav konstatējis zīmoga "viltus pozitīvu rezultātu", uzklājot tam *Synto*.

208 Katrā ziņā, kā Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 84. apsvērumā, pienākums informēt telpu uzkopšanas sabiedrību par strīdus zīmoga nozīmi un apiešanos ar to un nodrošināt, lai strīdus zīmogu attiecīgajā gadījumā nebūtu pārplēsis tās darbinieks, ietilpst prasītājas atbildības jomā, it īpaši tāpēc, kā izriet no sarunas ar telpu uzkopšanas sabiedrības darbinieci protokola, ka pirms telpu tīrīšanas uzsākšanas minētā darbiniece saņem plānu, precizējot sanāksmju telpu aizņemtību.

209 Treškārt, saistībā ar iespējamo gaisa mitrumu prasītāja iesniedz dokumentu, kas apstiprinot, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju gaisa mitrums Minhenē ir bijis 80 %. Atbilstoši institūta III ekspertīzei 60 % pārsniedzošs gaisa mitrums izraisot būtisku drošības plēves jutības palielināšanos.

210 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka, no vienas puses, prasītāja nav sniegusi pierādījumu, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju gaisa mitrums ēkā G būtu pārsniedzis 60 %. Prasītājas iesniegtais gaisa mitrumu naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju apstiprinošais dokuments attiecas tikai uz gaisa mitrumu ārpus šīs ēkas, un tādējādi, lai parādītu attiecīgajā ēkā pastāvošo mitruma līmeni, tas nav tieši nozīmīgs. Saistībā ar pēdējo prasītāja Komisijai ir norādījusi, ka tai vairs neesot datu par 2006. gada 29. un 30. maiju. Turklāt 2006. gada 14. jūlija prasītājas tās darbiniekiem sastādītajā dokumentā attiecībā uz dienām pirms šī datuma ir minēts gaisa mitrums līdz 55 % ārpus ēkas G un 50 % tās iekšienē. Prasītājas argumenti attiecībā uz klimata iekārtas regulēšanas tehniku vai klimata iekārtā paredzētās papildu mitrināšanas automātiskās atslēgšanas, pastāvot noteiktam ārējam gaisa mitruma līmenim, funkcionēšanas

trūkumiem tāpat nav pārliecinoši, jo prasītāja nav sniegusi pierādījumus, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju šie notikumi ēkā G būtu radījuši gaisa mitruma līmeni, kas pārsniedz 60 %. Otrkārt, prasītāja tāpat nav sniegusi pierādījumus, ka paaugstināts gaisa mitrums izraisa "viltus pozitīva rezultāta" rašanos, jo institūta III ekspertīzē ir minēta tikai drošības plēves "paaugstināta jutība" pret gaisa mitrumu.

211 Katrā ziņā prasītājas apgalvojumi ir pretrunā tehniskajā specifikācijā iekļautajai informācijai, saskaņā ar kuru šis produkts, būdams pakļauts mitruma līmenim 90 % apmērā, pastāvot 32 °C temperatūrai, iztur 168 stundas, ko apstiprina Komisijas eksperts. No tā izriet, ka prasītājas trešais arguments ir jānoraida.

212 Ceturtkārt, saistībā ar iespējamo vibrāciju noteicošo ietekmi, kas varot izskaidrot strīdus zīmoga stāvokli, ir pietiekami konstatēt, ka prasītāja nesniedz pierādījumus, ka telpas G.505 durvis un sienas būtu pakļautas vibrācijām. Kā norāda Komisija, nav iespējams pārbaudīt nedz apstākļus, kādos tika veikti prasītājas sniegtie videoieraksti, kas ir domāti, lai pierādītu, ka vibrācijas var radīt uzrakstu "VOID" rašanos uz noteiktām zīmoga, kas ir uzlikts aizslēgtām durvīm, daļām, nedz arī to, ka šajos ierakstos patiešām ir parādītas telpas G.505 durvis. Turklāt, kā ir norādījusi Komisija, šie ieraksti katrā ziņā neparāda "viltus pozitīva rezultāta" rašanos, bet parāda vienīgi to, ka gadījumā, ja blakus telpas durvju iespējama aizciršana ar spēku rada vibrācijas, uzraksti "VOID" parādās posmā starp durvīm un to rāmi, kas neatbilst aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā norādītajiem konstatējumiem.

213 Turklāt prasītājas pieņēmuma veidā izvirzītais apstāklis, atbilstoši kuram telpas G.505 blakus telpas esot bijušas rezervētas nākamās dienas sanāksmes vajadzībām un minēto telpu durvis tātad varēja tikt aizcirstas, kas varot izraisīt vibrācijas, vai arī tas, ka personas, kas sajaukušas zināmās telpas, varēja būt raustījušas telpas G.505 durvis, neļauj izskaidrot strīdus zīmoga stāvokli 2006. gada 30. maijā.

214 Tā kā strīdus zīmogs 2006. gada 29. maijā vakarā ap plkst. 19.30 vēl bija neskarts (apstrīdētā lēmuma 5. apsvērums) un tā kā pārbaudes grupa strīdus zīmoga izmaiņas konstatēja nākamās dienas rītā ap plkst. 8.45 (apstrīdētā lēmuma 8. apsvērums), prasītājas norādītais pieņēmums nozīmē, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju telpā G.506, kas ir vienīgā sanāksmju telpa blakus telpai G.505, esot ticis "pastāvīgi ienākts un iziets", kas nav pierādīts. Šajā ziņā no biroju aizņemtības programmas izriet, ka 2006. gada 30. maijā telpa G.506 bija aizņemta tikai starp plkst. 10.00 un 16.00, tas ir, pēc aizzīmogojuma pārplēšanas konstatējuma. Lai gan prasītāja, atbildot uz Komisijas 2008. gada 9. augusta informācijas pieprasījumu, protams, ir norādījusi, ka drošības dienests šīs telpas durvis esot atvēris ap plkst. 5.00 no rīta, prasītāja neapgalvo, ka drošības dienests tās būtu aizcirtis ar spēku, kas būtu radījis apgalvotās vibrācijas. Turklāt saistībā ar prasītājas argumentiem, kas tikuši apstiprināti tiesas sēdē, saskaņā ar kuriem sanāksmei telpā G.506 sākot ar plkst. 5.00 no rīta esot bijis jānogādā smagi materiāli, ir pietiekami konstatēt, ka, ņemot vērā, ka attiecīgā telpa tika iztīrīta tikai plkst. 7.00 no rīta un ka minētās sanāksmes sākums bija plkst. 10.00 no rīta, šāds apgalvojums nav ticams.

215 Visbeidzot, prasītājas arguments, saskaņā ar kuru personas varētu būt sajaukušas telpas vai varētu nebūt informētas par telpas G.505 aizņemtības izmaiņām un varētu būt raustījušas tās durvis, tādējādi bojājot strīdus zīmogu, nav iedarbīgs, jo šīs telpas durvis ir bijušas aizslēgtas ar atslēgu un prasītāja nesniedz pierādījumus cēloniskajam sakaram starp šo durvju iespējamo kratīšanu un strīdus zīmoga stāvokli 2006. gada 30. maija rītā.

216 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka 212.–215. punktā norādītie apstākļi ir patiesi, pienākums veikt preventīvus pasākumus, lai prasītājas personāla locekļus un naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju ēkā G, iespējams, esošos apmeklētājus informētu par strīdus zīmoga esamību un apiešanos ar to, lai izvairītos no jebkādas aizzīmogojuma pārplēšanas, ietilpst prasītājas atbildības jomā. No tā izriet, ka prasītājas ceturtais arguments ir jānoraida.

217 Piektkārt, saistībā ar to, ka strīdus zīmoga maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšanas, *Synto* iedarbības, gaisa mitruma, kā arī vibrāciju kombinācija varētu būt radījusi drošības plēves paaugstināto jutību, ir jākonstatē, ka šo apstākļu, pat aplūkojot tos individuāli, pati pastāvēšana vai to ietekme uz strīdus zīmogu nav tikusi pierādīta tiesiski pietiekamā veidā. Turklāt prasītāja norāda nevis, ka minēto faktoru kombinācija izraisot "viltus pozitīva rezultāta" risku, bet tikai, ka "drošības plēves iepriekšējais bojājums novecošanās, *Synto* iedarbības vai šo divu faktoru kombinācijas dēļ, pastāvot ievērojamam gaisa mitrumam, viennozīmīgi rada minētās plēves jutības pieaugumu". Tādējādi šis arguments tāpat ir jānoraida.

218 Sestkārt, saistībā ar argumentu, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju telpas G.505 durvis nevarēja tikt atvērtas, ir jāatgādina, kā ir ticis norādīts iepriekš 85. punktā, ka atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam Komisijai ir aizzīmogojuma pārplēšanas pierādīšanas pienākums. Turpretim tai nav jāpierāda, ka aizzīmogotā telpā faktiski ir ticis iekļūts. Tādējādi šis arguments nav iedarbīgs.

219 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasītāja nav pierādījusi, ka pastāv apstākļi, ar kuriem varētu apšaubīt pierādījumu, uz kuriem Komisija ir pamatojusies, lai secinātu par aizzīmogojuma pārplēšanas esamību, pierādīšanas spēku.

220 Otrām kārtām, kā izriet no iepriekš minētajiem apsvērumiem, tā kā prasītājas sniegtās ekspertīzes nesniedz pierādījumu, ka iepriekš minētie apstākļi ir varējuši radīt strīdus zīmoga 2006. gada 30. maija rītā konstatēto stāvokli, to iespējamiem Komisijas apgalvotiem trūkumiem šajā lietā nav nozīmes.

221 Katrā ziņā, kā norāda Komisija, šīm ekspertīzēm faktiski esot vairāki trūkumi. Tātad, pirmkārt, institūta veiktie izmēģinājumi ir tikuši veikti nevis ar oriģināliem Komisijas zīmogiem, bet ar pavisam maziem paraugiem (4 cm^2 54 cm^2 vietā). Pats prasītājas eksperts šajā kontekstā ir norādījis, ka zīmogu pretestības vērtības nevar patvaļīgi pārnest "no maza uz lielu". Turklāt, kā ir norādījis Komisijas eksperts, zīmoga izmērs ir faktors, kas var ietekmēt ekspertīžu rezultātus saistībā ar iespējamo *Synto*, vibrāciju vai gaisa mitruma ietekmi uz zīmoga funkcionēšanu. Šajā ziņā nevar atbalstīt prasītājas argumentu, ka Komisija, atsakoties nodot prasītājai oriģinālos zīmogus, neesot veikusi tādu pierādījumu administrēšanu, kurā būtu ievērotas tās tiesības uz aizstāvību. Prasītāja neapstrīd, ka Komisija tai ir piedāvājusi sniegt oriģinālos zīmogus ar nosacījumu, ka Komisijas darbinieki piedalīsies izmēģinājumos. Tomēr prasītāja šo priekšlikumu noraidīja (apstrīdētā lēmuma 65. apsvērums). Šajā kontekstā prasītājas apgalvojumu, ka esot maz ticams, ka Komisija būtu varējusi uz izmēģinājumu laiku nodot prasītājas rīcībā darbinieku, kas darbotos novērošanai uz vietas, tāpat nevar atbalstīt, jo šāds arguments attiecīgajā gadījumā būtu jāapsver saistībā ar Komisiju, nevis prasītāju, no kā izriet, ka prasītāja to nevar norādīt, lai pamatotu izmēģinājumu neveikšanu ar oriģinālajiem zīmogiem.

222 Otrkārt, tā kā prasītāja ir atteikusies veikt savus izmēģinājumus ar oriģinālajiem zīmogiem, klāt esam Komisijas ekspertam, tā ir izmantojusi mākslīgi novecinātus zīmogus. Šajā ziņā prasītājas izmantotie zīmogi ir tikuši ievietoti noteiktu klimatu uzturošā

skapī, kurā paraugi 40 dienu laikā tika pakļauti mitrumam 60 %, kas pārsniedz tehniskajā specifikācijā norādītās glabāšanas prasības, kas ir 50 % relatīvā mitruma.

223 Treškārt, no institūta II un III ekspertīzes izriet, ka prasītājas eksperts savus testus vai vismaz dažus no tiem ir veicis, plastikāta plēves lentes iemērcot 100 mg tīrīšanas līdzekļa, kas atbilst daudz lielākam tīrīšanas līdzekļa daudzumam nekā tas, ko attiecīgajā gadījumā izmantojusi apkopēja, jo tā ir norādījusi, ka lupata esot bijusi "ļoti mitra, bet ka to tomēr nesedza liels uzkopšanas produkta daudzums". Turpinot, nevar izslēgt, ka institūta izmēģinājumos izmantotais tīrīšanas līdzeklis ir bijis nevis *Synto*, kuru ir izmantojusi apkopēja un kuru pati telpu uzkopšanas sabiedrība ir nosūtījusi Komisijai tās izmēģinājumiem, bet tā variants *Synto Forte*. Tātad no institūta II ekspertīzes tieši izriet, ka noteikti izmēģinājumi ir tikuši veikti ar variantu *Synto Forte*. Turklāt no institūta II un III ekspertīzes izriet, ka eksperimentos izmantotais produkts satur sastāvdaļu 2-(2-butoksietoksi)etanolu, kas nav atrodams *Synto*, bet vienīgi tā variantā *Synto Forte*. Ir noteikts, ka šī sastāvdaļa *Synto Forte* padara par daudz agresīvāku tīrīšanas līdzekli.

224 Trešām kārtām, ar prasītājas norādītajām iespējamām *Kr.* ziņojumu vājām vietām nevar apstrīdēt iepriekš 219. punktā noteikto secinājumu, ievērojot, ka, no vienas puses, pierādījumi, uz kuriem Komisija ir pamatojusies apstrīdētajā lēmumā (apstrīdētā lēmuma 8., 9., 74. un 75. apsvērums), ļauj secināt, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju strīdus zīmogs no telpas G.505 durvīm ticis noņemts un ka tādējādi šīs durvis šajā laikposmā varēja tikt atvērtas (skat. iepriekš 146. punktu), un, no otras puses, prasītāja, kurai ir pienākums pierādīt faktus, par kuriem tā izsaka apgalvojumus, nav sniegusi pierādījumus par apstākļiem, uz kuriem tā norāda kā uz tādiem, kas esot šādi konstatētā strīdus zīmoga stāvokļa pamatā.

225 Katrā ziņām, pirmkārt, pretēji prasītājas norādītajam *Kr.* ekspertīzes nepamatojas uz pieņēmumu, ka 2006. gada 30. maija pēcpusdienā uzņemtās fotogrāfijas atspoguļo strīdus zīmoga stāvokli, kādā tas ir bijis šīs pašas dienas rītā, jo it īpaši *Kr.* II ziņojumā iekļautā atsauce uz minētajām fotogrāfijām ir tikai papildu norāde par strīdus zīmoga stāvokli, kas izrietēja no 2006. gada 30. maijā uzņemtajām fotogrāfijām.

226 Otrkārt, attiecībā uz iespējamo "durvju kustību", kas *Kr.* izmēģinājumos esot bijusi pārāk ierobežota, vispirms ir jānorāda, ka, *Kr.* apmeklējot konkrēto vietu, viņš prasītājas klātbūtnē, izmantojot aprēķina formulu, konstatēja maksimālo "durvju kustību" 0,53 mm un prasītāja savos apsvērumos par faktu izklāstu vai institūta II un III ekspertīzes ziņojumā šo secinājumu nav apstrīdējusi. Katrā ziņā, no vienas puses, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 79. apsvēruma, pat pieņemot, ka "durvju kustība" ir bijusi 2 mm, strīdus zīmoga nostiepšana ir bijusi ļoti ierobežota. Otrkārt, prasītāja nav sniegusi ne mazāko pierādījumu, kas ļautu secināt, ka lielāka "durvju kustība" varētu izraisīt strīdus zīmoga "viltus pozitīvu rezultātu".

227 Treškārt, saistībā ar gaisa mitrumu ir jānorāda, ka prasītāja nav sniegusi pierādījumu, ka tehniskajā specifikācijā ietvertās norādes, uz kurām Komisija ir balstījusi vairākus no saviem apsvērumiem, šajā lietā nebūtu piemērojamas, it īpaši attiecībā uz telpas G.505 durvis un to rāmi veidojošo materiālu. Tāpat tā nav pierādījusi, ka, noņemot drošības plēvi, gaisā esošā mitruma dēļ drošības plēves jutība būtu paaugstināta. Visbeidzot, pretēji prasītājas norādītajam no *Kr.* II ziņojuma izriet, ka pat paaugstināts mitrums nevarētu būt radījis strīdus zīmoga izmaiņas.

228 Ceturtkārt, saistībā ar *Kr.* izmēģinājumu "statistisko apstiprinājumu" ir jānorāda, ka prasītājai ir jāpierāda apstākļi, uz kuriem tā atsaucas, no kā izriet, ka norāde uz iespējamā "zinātniski pierādītam apgalvojumam nepieciešamā statistiskā apstiprinājuma" neesamību neattiecas uz lietu. Katrā ziņā Komisija ir norādījusi, ka eksperimentālais process, kurā ir izmantots ar pulverlaku pārklāts skārds, attiecībā pret procesiem, kuros ir iesaistīts anodēts alumīnijs, parāda īpašu piesardzību.

229 Piektkārt, prasītājas apgalvojums, ka *Kr.* neesot ņēmis vērā iespēju, ka strīdus zīmogs varēja būt uzlikts tā, ka virs spraugas starp telpas G.505 durvju paneli un to rāmi tas bija nostiepts, kas varēja radīt lielāku stiepšanas iedarbību uz strīdus zīmogu nekā tā, kura tiek pieņemta *Kr.* II ziņojumā, ir jānoraida, jo tas nav nekādi pamatots. Katrā ziņā *Kr.* ir konstatējis, ka, lai strīdus zīmogs nostieptos, būtu vajadzīgs ievērojams spēks (apstrīdēta lēmuma 89. apsvērums), kas, uzliekot zīmogu manuāli, ir izslēgts.

230 Sestkārt, iespējamā atlocītu stūru neesamība uz strīdus zīmoga nevar pierādīt, ka naktī no 2006. gada 29. maija un 30. maiju tas nav ticis noņemts. Līdzās tam, ka "atlocīti stūri" nav aizzīmogojuma pārplēšanas iezīme, ir jāuzsver, ka manuālā noņemšana ne vienmēr izraisa atlocītu stūru rašanos, jo zīmogu var noņemt uzmanīgi vai arī tas var tikt noņemts, izmantojot spraugu starp durvīm un rāmi, uz kuriem zīmogs ir uzlikts. Tādējādi šis iebildums arī ir jānoraida.

231 Septītkārt, pretēji prasītājas norādītajam no *Kr.* II ziņojuma izriet, ka prasītājas norādīto apstākļu kombinēta ietekme tajā ir tikusi faktiski izskatīta. Tādējādi šis iebildums tāpat nav iedarbīgs.

232 Ceturtām kārtām, ņemot vērā iepriekš 219. punktā izdarīto secinājumu, par iespējamo "viltus pozitīvu rezultātu iespēju", kas izrietot no pašas Komisijas apstrīdētā lēmuma 7., 74. un 75. apsvērumā norādītā izklāsta, nav jāspriež.

233 Katrā ziņā, kā ir norādīts iepriekš 146. punktā, šī argumentācija ir jānoraida, jo Komisija nekad nav piekritusi prasītājas 2006. gada 30. maija papildu paziņojuma 2. punktā formulētajiem apsvērumiem (skat. iepriekš 12. punktu), un turklāt ar prasītājas vienkāršu apgalvojumu, "ka uzraksti "VOID" uz durvju rāmja nebija pilnībā dzēsti", pašu par sevi nevar pierādīt strīdus zīmoga "viltus pozitīva rezultāta" esamību.

234 No minētā izriet, ka sestais pamats ir jānoraida pilnībā.

Par septīto pamatu attiecībā uz nevainīguma prezumpcijas principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

235 Prasītāja norāda, ka administratīvā procesa gaitā Komisija neesot "pietiekami ievērojusi" nevainīguma prezumpcijas principu. Tā atgādina, ka 2007. gada 16. oktobrī Komisija ir uzdevusi *Kr.* sniegt savus apsvērumus par institūta II un III ekspertīzi. Jautājumiem, ko Komisija ir nosūtījusi *Kr.* tā II ziņojuma izstrādāšanas vajadzībām,

lielākoties esot bijis "[atbildes] ierosinošs raksturs", kādēļ Komisija tātad esot pārkāpusi savu neatkarības pienākumu, izmeklēšanas neitralitāti, nevainīguma prezumpcijas principu un "tiesības uz taisnīgu procesu".

236 Tā kā Komisija neesot ievērojusi ar nevainīguma prezumpcijas principu prasīto izmeklēšanas neitralitāti, neesot vajadzības atbildēt uz jautājumu, vai pastāv nopietnas šaubas par eksperta uzticamību un neitralitāti (apstrīdētā lēmuma 37. apsvērums), jo iebildums par nevainīguma prezumpcijas principa neievērošanu esot vērsts nevis pret Komisijas ekspertu, bet gan pret pašu Komisiju. Jau ar to, ka pastāv nopietnas šaubas par Komisijas neitralitāti, pietiekot, lai noteiktu no nevainīguma prezumpcijas principa izrietošā neatkarības pienākuma neievērošanu. Turklāt eksperta rīcība attiecībā uz jautājumu pārformulēšanu nedodot pamatu atsvērt Komisijas pieļauto nevainīguma prezumpcijas principa neievērošanu.

237 Komisija prasa pamatu noraidīt

Vispārējās tiesas vērtējums

238 Ir jāatgādina, ka nevainīguma prezumpcijas princips, kas izriet it īpaši no ECPAK 6. panta 2. punkta, ir daļa no pamattiesībām, kas saskaņā ar Tiesas judikatūru, ko turklāt apstiprina Vienotā Eiropas akta preambula un Līguma par Eiropas Savienību 6. panta 2. punkts, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants, ir atzītas Kopienu tiesību sistēmā. Ņemot vērā attiecīgo pārkāpumu raksturu, kā arī ar tiem

saistīto sodu raksturu un smaguma pakāpi, nevainīguma prezumpcijas princips attiecas it īpaši uz procedūrām, kas saistītas ar uzņēmumiem piemērojamo konkurences tiesību normu pārkāpumiem, kuru dēļ var tikt uzlikts naudas sods vai kavējuma nauda (skat. Pirmās instances tiesas 2006. gada 5. aprīļa spriedumu lietā T-279/02 *Degussa*/Komisija, Krājums, II-897. lpp., 115. punkts un tajā minētā judikatūra).

239 Nevainīguma prezumpcijas princips nozīmē, ka ikvienu apsūdzēto uzskata par nevainīgu, kamēr viņa vaina nav pierādīta likumā noteiktajā kārtībā (Pirmās instances tiesas 2005. gada 6. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-22/02 un T-23/02 *Sumitomo Chemical* un *Sumika Fine Chemicals*/Komisija, Krājums, II-4065. lpp., 106. punkts).

240 Šajā lietā prasītāja uzskata, ka, ar 2007. gada 16. oktobra vēstuli *Kr.* nosūtot anketu, kuras jautājumiem esot bijis "[atbildes] ierosinošs raksturs", Komisija esot pārkāpusi nevainīguma prezumpcijas principu.

241 Šajā ziņā ir jānorāda, ka šajā vēstulē *Kr.* uzdotie jautājumi bija izteikti šādā redakcijā (skat. arī apstrīdētā lēmuma 36. apsvērumu):

"1. Lūdzam sniegt Jūsu viedokli par Komisijai ar 2007. gada 6. jūnija un 2007. gada 1. oktobra vēstulēm nosūtīto [institūta] ziņojumu metodēm, analīzēm un secinājumiem. It īpaši norādiet Jūsu viedokli par iemesliem, kuru dēļ attiecīgie [institūta] ziņojumi metožu, analīžu un secinājumu ziņā nav pretrunā Jūsu 2007. gada 8. maija

ziņojumam par Komisijas zīmogu funkcionalitāti. Ja Jūs uzskatāt, ka, lai apstiprinātu/atbalstītu Jūsu iepriekšējos ziņojumus, ir vajadzīgi papildu izmēģinājumi, lūdzam tos īsumā aprakstīt.

2. Lūdzam sniegt atbildi uz iepriekšējo jautājumu, ņemot vērā arī [prasītājas] — neskarot institūta ziņojumus — 2007. gada 6. jūlija vēstulē nosūtītos argumentus/faktorus (piemēram, Jūsu izmēģinājumu statistiskā apstiprinājuma neesamību).

3. Lūdzam apstiprināt, ka [prasītājas] (vai [institūta]) norādīto faktoru/argumentu kombinācija (tostarp virsmas iepriekšējā nenotīrīšana, *Synto* izmantošana uz zīmoga, durvju vibrācijas, atmosfēras mitrums, iespējama zīmogu glabāšana pārmērīgi ilgu laikposmu) nevar būt izraisījusi viltus pozitīvu [rezultātu], ja vien zīmogs nav noņemts no virsmas. Tāpat lūdzam apstiprināt, ka sniegto faktoru/argumentu kombinācija nevar izskaidrot 2006. gada 30. maijā no rīta Komisijas konstatētos citus apstākļus (līmes paliekas ap zīmoga malām un tā aizmugurē). Ja Jūs uzskatīsiet, ka, lai apstiprinātu/atbalstītu Jūsu iepriekšējos ziņojumus, ir vajadzīgi papildu izmēģinājumi, lūdzam tos īsumā aprakstīt."

242 Tātad, kā izriet no ceturtā pamata izskatīšanas, pierādījumi, uz kuriem Komisija ir pamatojusies apstrīdētajā lēmumā (apstrīdētā lēmuma 8., 9., 74. un 75. apsvērums), ļauj secināt, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju strīdus zīmogs ir ticis noņemts un ka tātad, ņemot vērā uzrakstus "VOID" uz visas strīdus zīmoga virsmas un līmes paliekas blakus zīmogam un tā aizmugurē 2006. gada 30. maija rītā, šajā laikposmā

telpas G.505 durvis varēja būt atvērtas. Šajā kontekstā, kā izriet no pirmā pamata izskatīšanas, attiecīgajam uzņēmumam tiesiski pietiekamā veidā ir jāpierāda, pirmkārt, tā norādīto apstākļu esamība un, otrkārt, ka ar šiem apstākļiem tiek apšaubīta pierādījumu, uz kuriem ir pamatojusies Komisija, pierādīšanas vērtība.

243 Šajā ziņā ir jākonstatē, kā norāda Komisija, ka *Kr.* II ziņojuma izstrādāšana bija vērsta uz to, lai pārbaudītu, vai *Kr.* I ziņojumā norādītie secinājumi tiek apšaubīti ar institūta II un III ekspertīzi. *Kr.* I ziņojumā Komisijas eksperts faktiski ir norādījis, ka institūta I ekspertīzē norādītā oriģinālā zīmoga "neliela nobīde" neatkarīgi no zīmoga vecuma, uzlikšanas veida un atlīmēšanas ātruma nevar būt "viltus pozitīva rezultāta" iemesls, un tas ir spēkā, pat pieņemot, ka zīmogs iepriekš tika notīrīts, izmantojot *Synto*, un pēc tam uz to iedarbojies bīdes un novilkšanas spēks.

244 Tātad, ņemot vērā *Kr.* I ziņojumā norādīto secinājumu, Komisijas anketa bija domāta, lai noteiktu, vai šādu secinājumu apšauba institūta II un III ekspertīzes ziņojumi. Komisija turklāt ir precizējusi, un prasītāja šajā jautājumā neiebilst, ka minēto jautājumu uzdošana izrietēja arī no to uzdošanas konteksta, tas ir, no tā, ka *Kr.* jau bija mutiski izteicis dažus komentārus par institūta II un III ekspertīzes ziņojumos iekļautajiem konstatējumiem un bija norādījis, ka viņam neesot iemeslu apšaubīt *Kr.* I ziņojumā iekļautos secinājumus.

245 Visbeidzot, kā Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 37. apsvērumā, no *Kr.* II ziņojumā iekļautajiem paša *Kr.* izteiktajiem jautājumu formulējumiem izriet, ka Komisijas eksperts šos jautājumus ir uzskatījis par atvērtiem jautājumiem, jo tie ir tikuši

pārformulēti šādi: "Vai institūta novērtējuma ziņojumi apšauba [..] pēdējā ziņojumā norādītos secinājumus?"; "Vai [prasītājas advokāta] sniegtie argumenti apšauba pēdējā ziņojumā norādītos secinājumus?"; "Vai norādīto faktoru/argumentu kombinācija vai izraisīt viltus pozitīvu rezultātu un izskaidrot apstākļus, kādos zīmogs tika atrasts?"

246 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka, *Kr.* uzdodot 2007. gada 16. oktobra vēstulē iekļautos jautājumus, Komisija nav pārkāpusi nevainīguma prezumpcijas principu.

247 Tādējādi septītais pamats ir jānoraida.

Par astoto pamatu attiecībā uz Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

248 Prasītāja atgādina, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija tai esot pārmetusi aizzīmogojuma pārplēšanu aiz neuzmanības, tomēr neprecizējot, ko tā uzskata par neuzmanīgu rīcību.

249 Pirmkārt, Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkts esot adresēts tikai uzņēmumiem vai uzņēmumu asociācijām, kuru vārdā rīkojas to darbinieki vai to pārstāvji, kuru rīcību tādējādi var attiecināt uz uzņēmumiem. Atsaucoties uz Tiesas 1983. gada 7. jūnija spriedumu apvienotajās lietās no 100/80 līdz 103/80 *Musique Diffusion française* u.c./Komisija (*Recueil*, 1825. lpp., 97. lpp.), prasītāja uzskata, ka apstrīdētā lēmuma 101. apsvērumā Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka prasītāja ir vainojama par trešo personu rīcību. Kā izrietot no prasītājas iesniegtajām ar zvērestu apstiprinātajām deklarācijām, neviens prasītājas darbinieks vai pilnvarota persona telpas G.505 durvis neesot atvēris. Šajā kontekstā durvju iespējamā atvēršana vai ikviens cits notikums, kas ir strīdus zīmoga noņemšanas pamatā, esot "akts, kas ir ārpus rīkojošos personu [ietekmes] spējām", par ko nevarot vainot prasītāju. Tam, ka telpu uzkopšanas sabiedrība nebija brīdināta par strīdus zīmoga esamību, neesot nozīmes, jo tai neesot atslēgas no telpas G.505. Šajā ziņā strīdus zīmoga mērķi, tas ir, vēl izskatāmo lietas materiālu saglabāšanu, esot varējuši apdraudēt tikai atslēgu turētāji, no kā izrietot, ka informēt telpu uzkopšanas sabiedrību par strīdus zīmoga esamību esot bijis nelietderīgi.

250 Otrkārt, Komisijas norādītais neuzmanības iebildums neattiecoties uz lietu. Neuzmanība esot tikai tad, ja attiecīgā persona varēja un tai vajadzēja zināt, ka tā īsteno pārkāpumu veidojošu elementu. Taču Komisija pamatojoties tikai uz novecojuša nepareizā veidā izmantota zīmoga iespējamām izmaiņām.

251 Pretēji Komisijas norādītajam (apstrīdētā lēmuma 102. apsvērums) telpu uzkopšanas sabiedrības darbiniece neesot varējusi zināt, ka vienkāršs ar parastu tīrīšanas līdzekli samitrinātas lupatas pārvilkšanas pāri strīdus zīmogam fakts varēja izraisīt aizzīmogojuma pārplēšanai līdzīgu pazīmju rašanos. Prasītājai tāpat nevarot pārmest, ka tā šādu iejaukšanos nav paredzējusi (apstrīdētā lēmuma 176. apsvērums). Uz strīdus

zīmoga nekas neesot bijis norādīts par tā iespējamo jutību pret virspusēju notīrīšanu, un prasītāja nedz tā uzlikšanas laikā, nedz arī aizzīmogošanas protokolā neesot bijusi informēta par strīdus zīmoga jutību. Prasītāju varot saukt pie atbildības tikai par aizzīmogoto durvju atvēršanu bez atļaujas. Pat pārbaudes grupas locekļiem acīmredzami neesot bijis zināšanu par strīdus zīmoga funkcionēšanu.

252 Turklāt tam, ka Komisija prasītājai nav norādījusi uz strīdus zīmoga maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšanu, nevajadzētu kaitēt prasītājai. Gadījumā, ja zīmoga maksimālais glabāšanas termiņš ir pārsniegts, nevarot izslēgt tā nepareizu funkcionēšanu. Vācijas tiesībās glabāšanas termiņa vienkārša pārsniegšana radot lietas trūkumu. Ņemot vērā strīdus zīmoga maksimālā glabāšanas termiņa pārsniegšanu un ievērojot sodu, kas, iespējams, var tikt uzlikts aizzīmogojuma pārplēšanas gadījumā, Komisijai šis apstāklis katrā ziņā esot bijis jādara zināms prasītājai.

253 Komisija apstrīd prasītājas argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

254 Apstrīdētajā lēmumā Komisija ir uzskatījusi, ka, "izņemot *force majeure* gadījumus, principā ir uzskatāms, ka zīmogs varēja tikt noņemts tikai ar tīšu aktu, it īpaši tāpēc, ka pēc noņemšanas zīmogs, šķiet, ir ticis atkārtoti uzlikts tādā veidā, lai slēptu

aizzīmogojuma pārplēšanu". Tā ir precizējusi, ka "šajā ziņā esot arī jāņem vērā, ka ēkā atradās tikai [prasītājas] autorizētas personas (tostarp [telpu uzkopšanas sabiedrības], kas ir [prasītājai] 100 % apmērā piederošā meitas sabiedrība, darbinieki)" (apstrīdētā lēmuma 101. apsvērums). Tāpat tā uzskatīja, ka esot "jāatzīst, ka runa ir vismaz par aizzīmogojuma pārplēšanu aiz neuzmanības" un ka "šajā ziņā esot jāņem vērā, ka, uzliekot zīmogu, pārbaudes grupas atbildīgā persona [prasītājas] pārstāvjus ir informējusi par zīmoga nozīmi un aizzīmogojuma pārplēšanas sekām" un ka "par to arī ir bijušas norādes uz paša zīmoga" (apstrīdētā lēmuma 102. apsvērums). Tātad strīdus zīmoga izmaiņu raksturs to ir pamudinājis uzskatīt, ņemot vērā it īpaši apstrīdētā lēmuma 9. apsvērumā un aizzīmogojuma pārplēšanas protokolā norādītos apstākļus, ka pastāv ar nodomu vai vismaz aiz neuzmanības izdarīta aizzīmogojuma pārplēšana.

255 Šajā pamatā prasītāja būtībā norāda, ka apstrīdētā lēmuma 101. apsvērumā Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka prasītāja ir vainojama trešo personu darbībās, un ka šajā lietā nevarot būt jautājums par neuzmanību, jo telpu uzkopšanas sabiedrības darbiniece neesot varējusi zināt, ka tā īsteno aizzīmogojuma pārplēšanas materiālo elementu.

256 Pirmkārt, ir jau ticis atgādināts, ka atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam Komisija var uzlikt naudas sodus, ja "tīši vai neuzmanības dēļ" aizzīmogojumi, ko izdarījušas amatpersonas vai citas pavadošās personas, kuras pilnvarojusi Komisija, ir pārplēsti. Tātad, kā ir ticis atgādināts, izskatot otro pamatu, Komisijai atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktam nav jāpierāda, ka tās aizzīmogotā telpā faktiski tika iekļūts. Prasītājas argumenti, ka telpas G.505 durvis neesot atvēruši nedz atslēgu turētāji, kas izrietot no minēto turētāju ar zvērestu

apstiprinātajām deklarācijām, nedz arī telpu uzkopšanas sabiedrības darbinieki, jo tiem neesot bijis šīs telpas atslēgu, neattiecas uz lietu.

257 Otrkārt, attiecībā uz prasītājas argumentu, ka neviens no prasītājas darbiniekiem vai pilnvarotām personām telpas G.505 durvis neesot atvēris, kas izrietot no atslēgu turētāju ar zvērestu apstiprinātajām deklarācijām un tā, ka šajā kontekstā ikviens strīdus zīmoga noņemšanas fakts katrā ziņā pārsniegtu minēto personu pilnvaras, ir jāsecina, ka apstrīdētā lēmuma 101. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka ēkā G atradās tikai prasītājas autorizētas personas (tostarp telpu uzkopšanas sabiedrības, kas ir prasītājai pilnībā piederoša meitas sabiedrība, darbinieki). Turklāt apstrīdētā lēmuma 103. apsvērumā Komisija ir uzskatījusi, ka var izslēgt, ka naktī no 2006. gada 29. maija uz 30. maiju minētajai ēkai būtu varējušas piekļūt nepiederīgas personas, un ka prasītāja nekad nav apstiprinājusi, ka šajā ēkā būtu iekļuvusi nepiederīga persona.

258 Vispirms ir jānorāda, ka šīs prasības ietvaros prasītāja šos apgalvojumus nav apstrīdējusi. Turklāt prasītājas darbinieki vai pilnvarotas personas ir uzskatāmi par tādiem, kas veic darbu tai par labu un ievērojot tās norādījumus (šajā ziņā skat. Tiesas 1975. gada 16. decembra spriedumu apvienotajās lietās no 40/73 līdz 48/73, 50/73, no 54/73 līdz 56/73, 111/73, 113/73 un 114/73 *Suiker Unie* u.c./Komisija, *Recueil*, 1663. lpp., 539. punkts). Šajā ziņā ir jānoraida iepriekš 249. punktā minēto, uz spriedumu lietā *Musique Diffusion française*/Komisija balstīto prasītājas argumentu, ka par darbiniekiem vai pilnvarotām personām būtu uzskatāmi tikai atslēgu turētāji. Kā norāda Komisija, Komisijas pilnvaru piemērot uzņēmumam sankcijas pārkāpuma izdarīšanas gadījumā priekšnoteikums ir tikai personas, kas ir vispārīgi pilnvarota rīkoties uzņēmuma vārdā, pārkāpjoša rīcība (skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās T-236/01, T-239/01, no T-244/01 līdz T-246/01, T-251/01 un T-252/01 *Tokai Carbon* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1181. lpp., 277. punkts un tajā minētā judikatūra).

259 Treškārt, attiecībā uz argumentu, ka telpu uzkopšanas sabiedrības darbiniece neesot varējusi zināt, ka vienkāršs ar parastu tīrīšanas līdzekli samitrinātas lupatas pārvilkšanas pāri strīdus zīmogam fakts varēja izraisīt aizzīmogojuma pārplēšanai līdzīgu pazīmju rašanos, ir jākonstatē, ka šis arguments ir balstīts uz kļūdainu premisu, ka esot pierādīts, ka strīdus zīmoga stāvoklis 2006. gada 30. maija rītā esot radies minētās darbinieces iespējami izmantotā tīrīšanas līdzekļa dēļ.

260 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka šī darbiniece būtu varējusi ietekmēt strīdus zīmoga stāvoli, izmantojot lupatu un tīrīšanas līdzekli (apstrīdētā lēmuma 102. apsvērums), ir jākonstatē, ka prasītājas pienākums ir veikt visus pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai novērstu jebkādas manipulācijas ar strīdus zīmogu, it īpaši tāpēc, ka prasītāja bija nepārprotami informēta par strīdus zīmoga nozīmi un aizzīmogojuma pārplēšanas sekām (apstrīdētā lēmuma 5. apsvērums).

261 Ceturtkārt, attiecībā uz prasītājas argumentiem saistībā ar to, ka Komisija esot pamatojoties tikai uz novecojuša nepareizā veidā izmantota zīmoga iespējamām izmaiņām un uz apgalvoto strīdus zīmoga maksimālo glabāšanas termiņu, ir jānorāda, ka, izskatot sesto pamatu, tie jau ir tikuši noraidīti.

262 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka šajā lietā runa ir vismaz par aizzīmogojuma pārplēšanu aiz neuzmanības.

263 No tā izriet, ka pamats ir jānoraida.

Par devīto pamatu attiecībā uz EKL 253. panta un samērīguma principa pārkāpumu, nosakot naudas soda summu

Prasītājas argumenti

264 Prasītāja pakārtoti norāda, ka apstrīdētajā lēmumā tai noteiktais naudas sods esot jāatceļ un, vēlreiz pakārtoti, jāsamazina.

265 Pirmām kārtām prasītājai uzliktais naudas sods esot pretrunā "patvaļības aizliegumam" un EKL 253. pantam. Apstrīdētajā lēmumā Komisija neesot precizējusi, uz kādiem kritērijiem tā ir balstījusies, lai noteiktu uzliktā naudas soda summu, no kā izrietot, ka naudas soda EUR 38 miljonu uzlikšana esot nesaprotama, it īpaši tāpēc, ka Pamatnostādnēs sodanaudas [naudas sodu] noteikšanai, piemērojot regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.), pat smagu pārkāpumu gadījumā esot paredzēta pamatsumma tikai EUR 20 miljoni. Ņemot vērā apstrīdēta lēmuma pamatojuma nepietiekamību, prasītāja neesot varējusi efektīvi īstenot savas tiesības uz aizstāvību.

266 Pirmkārt, apstrīdētajā lēmumā (apstrīdētā lēmuma 104. un nākamie apsvērumi) Komisija esot aprobežojusies ar virknes apstākļu uzskaitīšanu, kas ir vai nu piemērojami ikvienai aizzīmogojuma pārplēšanai, vai nu ir vispārīgi atbildību pastiprinoši vai mīkstinoši apstākļi, tomēr nenorādot nedz pamatsummu vai atbildību pastiprinošus vai mīkstinošus apstākļus, nedz arī to absolūto vai procentuālo vērtību. Tādējādi

Komisija, pārkāpjot EKL 253. pantu, saistībā ar būtisku apstrīdētā lēmuma aspektu nav norādījusi sava vērtējuma noteicošos faktorus.

267 Otrkārt, apstrīdētais lēmums radot iespaidu, ka Komisija ir pamatojusies uz pieņēmumu par pārkāpumu ar nodomu, kamēr konkrētās apstrīdētā lēmuma rindkopās tā esot atsaukusies uz pārkāpumu, kas ir izdarīts "vismaz aiz neuzmanības" (apstrīdētā lēmuma 102. apsvērums).

268 Otrām kārtām, norādītie atbildību pastiprinošie apstākļi esot no materiālā viedokļa kļūdaini, esot piemērojami visiem aizzīmogojuma pārplēšanas gadījumiem un tos varot rezumēt kā abstraktas un vispārīgas piezīmes, kurām pilnībā trūkst saiknes ar konkrēto lietu (skat. apstrīdētā lēmuma 105.–108. apsvērumu). Esot bijusi jānosaka atšķirība atkarībā no aizzīmogojuma pārplēšanas nozīmes un sekām. Taču šajā lietā Komisija neesot ieņēmusi nostāju par konkrētajiem aizzīmogojuma pārplēšanas apstākļiem. Citi apstrīdētajā lēmumā norādītie iemesli, tas ir, pirmkārt, Regulā Nr. 1/2003 paredzēto sankciju par aizzīmogojuma pārplēšanu pastiprināšana, salīdzinot ar agrāko regulējumu, otrkārt, apstāklis, ka runa bija par pārbaudi konkurences tiesību jomā, treškārt, tas, ka telpā G.505 ievietotie dokumenti nebija nokopēti vai uzskaitīti, ceturtkārt, prasītājas lielums un, visbeidzot, pasākumu, lai garantētu strīdus zīmoga drošību, neveikšana, saistībā ar pārkāpuma smaguma vērtējumu neattiecoties uz lietu.

269 Trešām kārtām, Komisija neesot pietiekami ņēmusi vērā vairākus prasītājai piemērojamus atbildību mīkstinošus apstākļus, kas pamatojot ievērojamu naudas soda summas samazinājumu.

270 Pirmkārt, aizzīmogojuma pārplēšanu aiz neuzmanības vajagot sankcionēt ar mazāku naudas sodu nekā tas, kas ir piemērojams par aizzīmogojuma pārplēšanu ar nodomu. Turklāt šajā lietā aizzīmogojuma pārplēšana esot vairāk vai mazāk nejaušu apstākļu sakritības rezultāts.

271 Otrkārt, pārbaudes grupas locekļi prasītāju neesot informējuši par drošības plēves īpašo jutību, kas esot veicinājis iespējamo neuzmanību, ko veidojot prasītājas preventīvu pasākumu neveikšana.

272 Treškārt, neesot bijis iespējams konstatēt, ka no telpas G.505 būtu iznesti dokumenti.

273 Ceturtkārt, pretēji tam, ko Komisija ir apstiprinājusi apstrīdētā lēmuma 112. apsvērumā, prasītāja ar Komisiju esot sadarbojusies tādā mērā, kas pārsniedz sadarbību, uz ko tai ir bijis pienākums, it īpaši Komisijai iesniedzot dārgi izmaksājušas ekspertīzes.

274 Ceturtām kārtām, ar vienkāršu norādi uz atbilstoši prasītājas kopējam apgrozījumam noteiktu naudas soda procentuālo lielumu nepietiekot, lai izslēgtu naudas soda summas noteikšanā pieļautu tiesību pārkāpumu. Ņemot vērā faktiskās šaubas par aizzīmogojuma pārplēšanas, par kuru būtu vainojama prasītāja, esamību šajā lietā, naudas soda summa attiecībā pret pārkāpumu esot nesamērīga. Naudas soda preventīva iedarbība tāpat neesot vajadzīga. Turklāt, samērīguma principu piemērojot analoģiski, *Nederlandse Mededingingsautoriteit* (Nīderlandes Konkurences iestāde, turpmāk

tekstā — "*NMa*") esot nesen piemērojusi naudas sodu par aizzīmogojuma pārplēšanu EUR 269 000 vai 0,0028 % apmērā no attiecīgā uzņēmuma kopējā apgrozījuma, lai gan *wet houdende nieuwe regels omtrent de economische mededinging* (*Mededingingswet*) (Nīderlandes Konkurences likums, turpmāk tekstā — "*Mededingingswet*") (*Stb*. 1997, Nr. 242), kurā ir izdarīti grozījumi, esot bijis pieļautas naudas soda summas noteikšanas robežas līdz 1 % no kopējā apgrozījuma (*Mededingingswet* 70.b panta 1. punkts).

275 Komisija lūdz prasītājas argumentus noraidīt.

Vispārējās tiesas vērtējums

276 Pirmām kārtām, prasītāja norāda, ka apstrīdētais lēmums esot nepietiekami pamatots, jo Komisija tajā neesot norādījusi kritērijus, uz kuriem tā ir pamatojusies, lai noteiktu uzliktā naudas soda summu. Šis pamatojuma trūkums esot apdraudējis prasītājas tiesības uz aizstāvību.

277 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 253. pantā prasītajam pamatojumam ir jābūt pielāgotam attiecīgā akta būtībai un tam nepārprotami un viennozīmīgi jāatspoguļo iestādes — akta autores — argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām noskaidrot pieņemtā akta pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt pārbaudi. Prasība norādīt pamatojumu ir jāizvērtē, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus, tostarp akta saturu, izvirzīto pamatu būtību un akta adresātu vai citu personu, kuras šis akts

skar tieši un individuāli, iespējamo interesi saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu precizēti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums, vai akta pamatojumā ir izpildītas EKL 253. panta prasības, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai šī panta formulējumu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tiesību normas, kas regulē attiecīgo jomu (skat. Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/ *Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

278 Šajā lietā saistībā ar kritērijiem, uz kuriem Komisija ir pamatojusies, lai noteiktu prasītājai uzliktā naudas soda summu, Komisija ir norādījusi, ka naudas soda summa apspoguļojot it īpaši pārkāpuma smagumu un konkrētus lietas apstākļus (apstrīdētā lēmuma 104. un 113. apsvērums).

279 Tātad, Komisija norāda, ka, pirmkārt, neatkarīgi no konkrētā gadījuma aizzīmogojuma pārplēšana esot smags pārkāpums un par aizzīmogojuma pārplēšanu noteiktam naudas sodam esot jābūt preventīvai iedarbībai (apstrīdētā lēmuma 105. apsvērums), no kā izriet, ka uzņēmumam, kas ir pārbaudes objekts, aizzīmogojuma pārplēšanai nebūtu jārada priekšrocības.

280 Otrkārt, tā uzsver, ka rīkojumu par pārbaudi parasti izdodot tikai tad, ja ir norādes par konkurences tiesību normu pārkāpumiem, kā tas esot bijis šajā lietā. Šajā ziņā prasītājas telpās veiktai pārbaudei esot jādod Komisijai iespēja pārbaudīt norādes par konkurences tiesību normu pārkāpumiem un turklāt to, ka neuzskaitītie dokumenti, proti, tie, kas tikuši atklāti pirmajā pārbaudes dienā, atradās aizzīmogotā telpā (apstrīdētā lēmuma 107. un 108. apsvērums).

281 Treškārt, tā ir norādījusi, ka, aprēķinot prasītājai piemēroto naudas sodu, tā esot ņēmusi vērā, ka runa ir par pirmo Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunkta piemērošanas gadījumu, katrā ziņā uzskatot, ka šis apstāklis nevar radīt situāciju, ka noteiktais naudas sods nevar garantēt šīs tiesību normas preventīvo iedarbību (apstrīdētā lēmuma 109. apsvērums).

282 Ceturtkārt, tā ir norādījusi, ka papildus tam, ka trīs gadus pirms pārbaudes Regula Nr. 1/2003 esot pastiprinājusi tiesību normas naudas sodu par procedūras pārkāpumiem jomā un ka dažas nedēļas iepriekš zīmogi jau esot bijuši uzlikti šīs pašas grupas ēkās, prasītāja esot viens no vislielākajiem Eiropas uzņēmumiem enerģijas nozarē, kura rīcībā esot daudzi eksperti aizliegto vienošanos jomā, un ka, uzliekot zīmogus, tās uzmanība esot tikusi vērsta uz aizzīmogojuma pārplēšanas gadījumam paredzētiem būtiskiem naudas sodiem (apstrīdētā lēmuma 110. apsvērums).

283 Komisija tālāk noraida saistībā ar atbildību mīkstinošiem apstākļiem izvirzītos prasītājas argumentus, atbilstoši kuriem Komisija neesot sniegusi pierādījumus, ka telpas G.505 durvis ir tikušas atvērtas vai ka dokumenti ir tikuši nozagti, vai ka prasītāja būtu sadarbojusies ar Komisiju mazāk, nekā tai tas būtu bijis jādara (apstrīdētā lēmuma 111. un 112. apsvērums).

284 Tā kā saistībā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktu Komisija nav pieņēmusi pamatnostādnes, kurās būtu paredzēta aprēķina metode, kas Komisijai būtu jāpiemēro, nosakot naudas sodus atbilstoši šai tiesību normai, un tā kā Komisijas argumentācija apstrīdētajā lēmumā ir norādīta skaidrā un nepārprotamā veidā, Komisijai, pretēji tam, ko norāda prasītāja, nav bijis pienākuma absolūtās vērtībās vai procentuāli noteikt naudas soda pamatsummu un iespējamos atbildību pastiprinošos vai mīkstinošos apstākļus. No minētā izriet, ka iebildums attiecībā uz EKL 253. panta

pārkāpumu ir jānoraida. Prasītājas iebildums attiecībā uz tās tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, kas izriet no apstrīdētā lēmuma iespējamās pamatojuma nepietiekamības, tāpat ir jānoraida.

285 Otrām kārtām, prasītāja norāda, ka tai noteiktais naudas sods esot nesamērīgs.

286 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka samērīguma princips prasa, lai Kopienu iestāžu tiesību akti nepārsniegtu to, kas ir atbilstošs un vajadzīgs, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā izvirzītos mērķus, ņemot vērā, ka, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamiem mērķiem (Tiesas 1998. gada 5. maija spriedums lietā C-180/96 Apvienotā Karaliste/Komisija, *Recueil*, I-2265. lpp., 96. punkts, un Pirmās instances tiesas 2007. gada 12. septembra spriedums lietā T-30/05 *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 223. punkts).

287 No minētā izriet, ka naudas sodi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamiem mērķiem, tas ir, ar konkurences tiesību normu ievērošanu, un ka saistībā ar konkurences tiesību normu pārkāpumu uzņēmumam uzliktam naudas sodam ir jābūt samērīgam ar pārkāpumu, novērtējot to visaptveroši un ņemot vērā it īpaši tā smagumu (iepriekš 286. punktā minētais spriedums lietā *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, 224. punkts). Šajā ziņā atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai pārkāpuma smagums tiek noteikts, ņemot vērā vairākus apstākļus, attiecībā uz kuriem Komisijai ir rīcības brīvība (Tiesas 2007. gada 10. maija spriedums lietā C-328/05 P *SGL Carbon*/Komisija, Krājums, I-3921. lpp., 43. punkts; šajā ziņā skat. arī 2005. gada 28. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 240.–242. punkts).

288 Pirmkārt, apstrīdētā lēmuma 105.–108. apsvērumā Komisija ir pamatoti norādījusi iemeslus, kuru dēļ aizzīmogojuma pārplēšanas pārkāpums pats par sevi ir sevišķi smags pārkāpums, īpaši atsaucoties uz zīmogu mērķi, kas ir novērst pierādījumu pazušanu pārbaudes laikā, un nepieciešamību noteiktam naudas sodam nodrošināt pietiekamu preventīvu ietekmi. Šajā ziņā tāpat ir jāuzsver, ka, no vienas puses, attiecībā uz aizzīmogojuma pārplēšanas pārkāpumu likumdevējs, lai ņemtu vērā šī pārkāpuma īpaši smagu raksturu, Regulā Nr. 1/2003 ir paredzējis smagākas sankcijas nekā tās, kas bija paredzētas agrākajā regulējumā. No otras puses, no judikatūras izriet, ka, nosakot naudas sodu summu, Komisijai ir pamats ņemt vērā nepieciešamību ar naudas sodiem nodrošināt pietiekamu preventīvo iedarbību (šajā ziņā skat. iepriekš 249. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Musique Diffusion française* u.c./ Komisija, 108. punkts), kam aizzīmogojuma pārplēšanas pārkāpuma ietvaros ir īpaši liela nozīme, lai uzņēmumi nevarētu uzskatīt, ka aizzīmogojumu pārplēšana pārbaudes ietvaros tiem radītu priekšrocības (apstrīdētā lēmuma 105. apsvērums). Ņemot vērā iepriekš minēto un pretēji tam, ko norāda prasītāja, Komisija attiecībā uz prasītāju nevis izmantojusi atbildību pastiprinošus apstākļus, bet gan minējusi apstākļus, kas pamato pietiekami preventīva naudas soda noteikšanu par katru aizzīmogojuma pārplēšanas pārkāpumu.

289 Otrkārt, attiecībā uz atbildību mīkstinošiem apstākļiem, kurus Komisija neesot pietiekami ņēmusi vērā, *primo*, ir jānoraida prasītājas arguments, ka aizzīmogojuma pārplēšana aiz neuzmanības attiecīgajam uzņēmumam esot atbildību mīkstinošs apstāklis. Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka pretēji tam, ko norāda prasītāja, Komisija nav balstījusies uz pieņēmumu, ka pārkāpums tika izdarīts ar nodomu, jo tā ir uzskatījusi, ka šajā lietā ir jāpieļauj, ka runa ir "vismaz" par aizzīmogojuma pārplēšanu aiz neuzmanības (apstrīdētā lēmuma 102. apsvērums). Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunktu aizzīmogojuma pārplēšanas pārkāpums var tikt izdarīts ar nodomu vai aiz neuzmanības. Kā norāda Komisija, pats aizzīmogojuma pārplēšanas fakts iznīcina tā saglabājošo spēku un tādējādi ar to pietiek, lai rastos pārkāpums.

290 *Secundo*, saistībā ar prasītājas argumentu, ka Komisijai tā esot bijis jāinformē par īpašu drošības plēves jutību, ir jākonstatē, kā tas izriet no piektā un sestā pamata analīzes, ka attiecībā uz oficiālajiem Komisijas zīmogiem šī iespējamā jutība nav tikusi pierādīta un katrā ziņā prasītāja nav pierādījusi, ka tā varēja izraisīt zīmoga "viltus pozitīva rezultāta" rašanos. Turklāt, kā izriet no astotā pamata izskatīšanas, prasītājai bija jāveic nepieciešamie pasākumi, lai novērstu jebkādas manipulācijas ar strīdus zīmogu.

291 *Tertio*, tas, ka neesot bijis iespējams konstatēt, ka no telpas G.505 būtu iznesti dokumenti, neattiecas uz lietu, jo aizzīmogošanas mērķis tieši ir izvairīties no jebkādām manipulācijām ar aizzīmogotā telpā ievietotajiem dokumentiem Komisijas inspekcijas grupas prombūtnē. Šajā lietā, kā Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 11. un 111. apsvērumā, telpā G.505 ievietotie dokumenti it īpaši to lielā skaita dēļ nav bijuši uzskaitīti. Pārbaudes grupai tādējādi nav bijis iespējams pārbaudīt, vai šajā telpā ievietotie dokumenti bija iztrūkuši.

292 *Quarto*, iespējamos dārgi izmaksājušos centienus, kurus prasītāja esot piekritusi veikt, lai īstenotu institūta ekspertīzes, vai arī jautājumu uzdošanu darbiniekiem un atslēgu turētājiem nevar uzskatīt par faktu noskaidrošanu, kas pārsniegtu to, kas prasītājai bija jāveic, un pamatotu naudas soda summas samazināšanu, jo šie centieni ir tikuši veikti, prasītājai īstenojot savas tiesības uz aizstāvību, un tie nav atvieglojuši Komisijas izmeklēšanu.

293 Treškārt, ir jānorāda, ka Komisija katrā ziņā ir ņēmusi vērā, ka attiecīgā aizzīmogojuma pārplēšana ir pirmais Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta e) apakšpunkta piemērošanas gadījums (apstrīdētā lēmuma 109. apsvērums), vienlaikus precizējot, ka neatkarīgi no šī apstākļa, *primo*, prasītājas rīcībā esot daudzi juridiskie eksperti

aizliegtās vienošanās jomā, *secundo*, Regula Nr. 1/2003 esot tikusi grozīta vairāk nekā trīs gadus pirms pārbaudes, kas Komisijai ir bijis jāņem vērā, *tertio*, prasītāja esot bijusi informēta par aizzīmogojuma pārplēšanas sekām un, *quarto*, dažas nedēļas iepriekš citu prasītājas grupai piederošu sabiedrību ēkās esot bijuši uzlikti citi zīmogi.

294 Ceturtkārt, pretēji tam, ko norāda prasītāja, ņemot vērā aizzīmogojuma pārplēšanas sevišķi smago raksturu, prasītājas [uzņēmuma] lielumu un nepieciešamību nodrošināt naudas soda pietiekami preventīvu iedarbību, lai citiem uzņēmumiem nešķistu izdevīgi pārplēst Komisijas pārbaudes ietvaros uzliktu zīmogu, naudas sodu EUR 38 miljonu apmērā attiecībā pret pārkāpumu nevar uzskatīt par nesamērīgu.

295 Šajā ziņā argumentu attiecībā uz Nīderlandes *NMa* lēmumu pieņemšanas praksi nevar atbalstīt. Līdzās tam, ka Komisijai katrā ziņā nav saistoša valsts konkurences iestāžu lēmumu pieņemšanas prakse, ir jākonstatē, ka prasītājas veiktais salīdzinājums starp, no vienas puses, *NMa* noteiktā naudas soda procentuālo lielumu attiecībā pret konkrētā uzņēmuma kopējo apgrozījumu un, no otras puses, prasītājai šajā lietā noteiktā naudas soda procentuālo lielumu attiecībā pret prasītājas apgrozījumu neattiecas uz lietu, jo saistībā ar Nīderlandē konstatēto pārkāpumu šis salīdzinājums tika veikts, atsaucoties uz attiecīgo uzņēmumu grupas apgrozījumu, bet šajā lietā — atsaucoties nevis uz *E.ON* grupas apgrozījumu kopumā, bet tikai uz prasītājas apgrozījumu.

296 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasītājai Komisijas noteiktais naudas sods, kas atbilst aptuveni 0,14 % no prasītājas apgrozījuma, nav nesamērīgs.

297 No tā izriet, ka šis pamats, kā arī prasība kopumā ir jānoraida un nav jāapmierina prasītājas izteiktie lūgumi attiecībā uz pierādījumu savākšanu (šajā ziņā skat. Tiesas 2007. gada 22. novembra spriedumu lietā C-260/05 P *Sniace*/Komisija, Krājums, I-10005. lpp., 77.–79. punkts un tajos minētā judikatūra).

Par tiesāšanās izdevumiem

298 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

299 Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *E.ON Energie AG* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2010. gada 15. decembrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas ..... II - 5766

Tiesvedības priekšvēsture ..... II - 5767

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 5775

Juridiskais pamatojums ..... II - 5776

Par pirmo pamatu attiecībā uz pierādīšanas pienākuma neievērošanu ..... II - 5777

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 5777

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5781

Par otro pamatu attiecībā uz "izmeklēšanas procesa principa" pārkāpumu ..... II - 5787

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 5787

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5790

Par trešo pamatu attiecībā uz, iespējams, kļūdainu pieņēmumu par zīmoga pienācīgu uzlikšanu ..... II - 5795

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 5795

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5797

Par ceturto pamatu attiecībā uz, iespējams, kļūdainu pieņēmumu par strīdus zīmoga "acīmredzamo stāvokli" nākamajā dienā pēc pārbaudes ..... II - 5804

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 5804

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5807

Par piekto pamatu attiecībā uz, iespējams, kļūdainu pieņēmumu par drošības plēves piemēroto raksturu oficiālai Komisijas zīmogu uzlikšanai ..... II - 5814

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 5814

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5816

Par sesto pamatu par "alternatīvu scenāriju", kas varētu būt radījuši strīdus zīmoga stāvokli, neievērošanu no Komisijas puses ..... II - 5819

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 5819

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5828

Par septīto pamatu attiecībā uz nevainīguma prezumpcijas principa pārkāpumu ... II - 5840

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 5840

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5841

Par astoto pamatu attiecībā uz Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta pārkāpumu II - 5845

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 5845

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5847

Par devīto pamatu attiecībā uz EKL 253. panta un samērīguma principa pārkāpumu, nosakot naudas soda summu ..... II - 5851

Prasītājas argumenti ..... II - 5851

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 5854

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 5861